Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ўзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РӮЗНОМАИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ЎЗБЕКИСТОН

11 сентябри соли 2002. Чоршанбе № 70 (12812)

Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 17.30 имзо гардид.

Муборакбодиҳои самимона

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Мӯҳтарам Ислом Абдуғаниевич,
аз номи халқи Украина ва шахсан аз номи худам дархостҳои гарму ҷӯшон ва муборакбодиҳои самимонаамро дар мавриди Рӯзи истиқлолияти Ҷумҳурияти Ўзбекистон қабул фармоед.

Иҷозат фармоед дилпуриро дар ин бобат изҳор кунам, ки муносибатҳои дӯстонаи байни Украина ва Ўзбекистон дар соҳаҳои сиёсӣ, тиҷоративу иқтисодӣ ва фарҳангӣ минбаъд ба хотири фаровонии давлатҳои мустақиламон рушду таҳким меёбанд.

Ба Шумо, Ислом Абдуғаниевичи азиз, тани сиҳҳати қавӣ, комёбиҳоро дар фаъолияти давлатиатон, ба халқи бародари ўзбек бошад, сулҳу осоиш, пешрафт ва фаровониро таманно дорам.

Бо камоли эҳтиром Леонид КУЧМА,
Президенти Украина.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Мӯҳтарам Ислом Абдуғаниевич!
Муборакбодиҳои самимонаамро дар мавриди иди миллӣ—Рӯзи истиқлолияти Ҷумҳурияти Ўзбекистон қабул фармоед.

Мехостам бо қаноатмандӣ зикр намоям, ки дар солҳои истиқлол Ўзбекистон дар кори таҳким бахшидани соҳибихтиёрӣ, якпорчагии ҳудуд, мӯътадилӣ ва амнияти давлат ба натиҷаҳои мусбии назаррас ноил гардид.

Мӯътақид ҳастам, ки муносибатҳои мавҷудаи дӯстона байни мамлакатҳоямон, ки асосашро эҳтироми байниҳамдигарӣ ва шарикӣ ташкил медиҳад, минбаъд низ ба хотири манфиатҳои халқҳоямон бомуваффақият инкишоф меёбад.

Ба Шумо, мӯҳтарам Ислом Абдуғаниевич, тандурустӣ ва комёбиҳоро дар ҳамаи корҳоятон, ба халқи ўзбек-бахту саодат ва шукуфониро таманно дорам.

Бо камоли эҳтиром
Нурсултон НАЗАРБОЕВ,
Президенти Ҷумҳурияти Қазоқистон.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Мӯҳтарам Ислом Абдуғаниевич,
Шумо ва дар шахсияти Шумо тамоми халқи Ўзбекистони бародариро бо иди миллӣ—Рӯзи истиқлолият самимона муборакбод менамоям. Дар ин рӯз ҷиҳати собитқадамӣ ва мӯътадилии муносибатҳо байни Туркманистон ва Ўзбекистонро қайд карданӣ ҳастам, ки дар пойгоҳи баробарӣ, эҳтирому боварии байниҳамдигарӣ инкишоф меёбад. Дархости самимонаамро дар бобати тандурустии қавӣ, хушбахтӣ, комёбиҳои нав дар вазифаи сарвари Ўзбекистон қабул фармоед. Мехостам дархостамро оиди сулҳу осоиш, шукуфонӣ ва бахту саодат ба тамоми халқи бародари ўзбек расонед.

Бо камоли эҳтиром
Сафармурод НИЁЗОВ,
Президенти Туркманистон.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Аълоҳазрат,
Дар мавриди иди фархундаву барои ҳар як ўзбек азиз—Рӯзи истиқлолияти Ўзбекистон муборакбодии самимонаам ва эътимодамро дар бобати эҳтироми калон ва ҳисси дӯстонаи тағйирнаёбанда қабул фармоед.

Ўзбекистони соҳибистиқлоли пурқувват, ки маҷмӯи хоҷагии халқи муназзам инкишофёбандаро молик аст, яке аз мамлакатҳои аз ҳама баобрӯи Авроосиё ба ҳисоб меравад ва аз мавқеи он вазъи сиёсӣ дар минтақа вобастагӣ дорад.

Дилпуриамро дар ин бобат изҳор карданӣ ҳастам, ки ҳамкории пурсамар ва ба ҳамдигар муфиди байни Ўзбекистон ва Гурҷистон минбаъд низ муназзам инкишоф меёбад.

Ба Шумо ва ба ҳамватанонатон хушбахтӣ ва тамоми хушиҳои зиндагиро таманно дорам.

Бо камоли эҳтиром
Эдуард ШЕВАРДНАДЗЕ,
Президенти Гурҷистон.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Аълоҳазрат,
Аз номи халқи Литва ва шахсан худам Шумо ва халқи Ўзбекистонро бо Рӯзи истиқлолияти мамлакататон самимона муборакбод менамоям.

Ман аз ба забон гирифтани он чиз хурсанд ҳастам, ки муносибатҳои мутақобилаи хубу ба ҳамдигар муфид байни мамлакатҳо ва халқҳоямон ба роҳ монда шудаанд. Иҷозат фармоед дилпуриамро дар ин бобат изҳор кунам, ки ҳамкорӣ байни Литва ва Ўзбекистон минбаъд низ дар ин рӯҳ вусъат меёбад. Аълоҳазрат, эҳтироми калони нисбататон доштаамро қабул фармоед.

Бо камоли эҳтиром
Вайра ВИКЕ-ФРЕЙБЕРГ,
Президенти Ҷумҳурияти Литва.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Мӯҳтарам Ислом Абдуғаниевич,
Муборакбодии самимонаву гарму ҷӯшонамро дар мавриди иди миллии Ҷумҳурияти Ўзбекистон—Рӯзи эълон гардидани истиқлолият ва дархостҳоямро дар бобати ба Шумо ва дар шахсияти Шумо ба тамоми халқи бародари ўзбек оиди сулҳу салоҳ, фаровонӣ ва шукуфонӣ қабул фармоед.

Мӯътақид ҳастам, ки саъю кӯшиши Шумо, фаъолияти пурсамаратон дар вазифаи масъули сарвари давлат ва роҳи ислоҳоте, ки таҳти сарпарастии Шумо амалӣ гардонда мешавад, ба таҳкими минбаъдаи истиқлолияти Ҷумҳурияти Ўзбекистон, пурзӯр гардидани мавқеи он дар арсаи байналхалқӣ ва баланд гардидани сатҳи зиндагонии халқ мусоидат мекунад.

Дилпуриамро дар ин бобат изҳор карданӣ ҳастам, ки муносибатҳои дӯстона ва ҳамкории ба ҳамдигар муфид байни Молдова ва Ўзбекистон минбаъд низ таҳким меёбад ва ба хотири манфиатҳову фаровонии халқҳои мо муназзам инкишоф меёбад.

Иҷозат фармоед ба Шумо, мӯҳтарам Ислом Абдуғаниевич, тандурустии қавӣ ва комёбиҳои калонро дар бобати ба рӯи об баровардани тамоми мақсадҳо ва саъю кӯшишатон баён кунам.

Бо камоли эҳтиром
Владимир ВОРОНИН,
Президенти Ҷумҳурияти Молдова.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Мӯҳтарам Ислом Абдуғаниевич,
Аз номи халқи Белорус ва шахсан аз номи худ муборакбодиҳои самимонаамро дар мавриди иди миллӣ—Рӯзи истиқлолияти Ҷумҳурияти Ўзбекистон қабул фармоед.

Дар ин бобат мӯътақид ҳастам, ки ҳамкории ба ҳамдигар муфиде, ки байни мамлакатҳоямон ба вуҷуд омадааст, ба хотири фаровонии халқҳои Белорус ва Ўзбекистон минбаъд низ рушду таҳким меёбад.

Ба Шумо, мӯҳтарам Ислом Абдуғаниевич, тани сиҳҳати қавӣ, хушбахтӣ, ба халқи ўзбек—сулҳу салоҳ ва бахту саодатро таманно дорам.

Александр ЛУКАШЕНКО,
Президенти Ҷумҳурияти Белорус.

Имзои ҳуҷҷат

Дар Тошканд байни Ҳукумати Ҷумҳурияти Ўзбекистон ва Корпоратсияи байналхалқии молиявӣ созишнома дар бораи дар мамлакати мо таъсис намудани миссияи ташкилоти мазкур ба имзо расид. Ба ҳуҷҷат вазири молияи Ўзбекистон Мамаризо Нормуродов ва намояндаи доимии минтақавии Корпоратсияи байналхалқии молиявӣ дар Осиёи Марказӣ Гортон Де Монд имзо гузоштанд.

Чуноне ки аз Вазорати молия хабар доданд, мувофиқи созишномаи мазкур миссияи Корпоратсияи байналхалқии молиявӣ дар Тошканд мақоми расмии мустақилро соҳиб мегардад. Расман таъсис гардидани миссия имкониятро ба Корпоратсияи байналхалқии молиявӣ дар бобати вусъат додани фаъолият дар Ўзбекистон, аз он ҷумла, иштироки фаъолона дар бобати ҷонибдории соҳибкории хурду миёна дар мамлакатамон фароҳам меоварад. Ва он табиист, ки ба рушди ҳамкории ҳамаҷониба байни Ўзбекистон ва Корпоратсияи байналхалқии молиявӣ мусоидат менамояд.

(ЎзА).

Дӯстӣ ва ҳамкорӣ боз ҳам таҳким меёбад

Халқҳои ўзбек ва қазоқро риштаҳои қадимаи дӯстӣ ва бародарӣ алоқаманд гардондааст. Ҳамчунин нуктаи назари ягона нисбати вазифаҳои дурнамои ин ду халқ аҳамияти муҳим касб менамояд, ки забонашон, динашон, фарҳангашон ва таърихашон як мебошад.

Гуфтан зарур аст, ки минбаъда вусъат додани ҳамкорӣ, сафарбар кардани нерӯи иқтисодии истифодабурданашуда, ба анҷом расидани делимитатсияи сарҳадҳои давлатӣ байни Қазоқистон ва Ўзбекистон вазифаи умда мебошад.

Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон Ислом Каримов 9 сентябр мувофиқи таклифи Президенти Ҷумҳурияти Қазоқистон Нурсултон Назарбоев ба пойтахти ин мамлакат ташриф овард. Дар майдони ҳавоии Остона, ки бо байрақҳои давлатии ду мамлакат оро дода шуда буданд, меҳмони воломақомро Президенти Қазоқистон Нурсултон Назарбоев пешвоз гирифт.

Дар Қасри Президенти Ҷумҳурияти Қазоқистон сӯҳбати рӯ ба рӯи Ислом Каримов ва Нурсултон Назарбоев ба амал омад. Баъд гуфтушунидҳо дар таркиби васеъ давом дода шуданд.

Ҷонибҳо оид ба рушди минбаъда ва ба дараҷаи нав баланд бардоштани ҳамкорӣ дар соҳаҳои иҷтимоиву сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангӣ мубодилаи афкор намуданд. Аз он ҷумла, аҳду паймон дар бобати гузарондани Рӯзҳои фарҳанг ҳосил гардид. Дар рафти гуфтушунидҳо ҳамчунин сухан дар бораи пурзӯр кардани ҳамкорӣ дар соҳаи иқтисодӣ, вусъат додани ҳаҷми муовизаи мол байни ду мамлакат рафт. Дар нимаи якуми соли 2002 ин нишондиҳанда ба 124 миллион доллари ИМА баробар гардидааст.

Сарвари Ўзбекистон таклифро дар бобати муттаҳид кардани нерӯҳо дар ин соҳа пеш гузошт. Қазоқистон ин таклифро ҷонибдорӣ намуд. Сохтмони роҳи автомобилгарди Қӯнғирот-Бейнав-Оқтов барои халқҳои бародар дар бобати вусъат додани нерӯи воридотиву содиротии ҳар ду мамлакат қулаиҳои зиёдеро фароҳам меоварад.

Мувофиқи мақсад будани аз тарафи сарвари Ўзбекистон пешкаш гардидани ташаббус дар бобати созмон додани минтақаи аз силоҳи ядроӣ орӣ дар Осиёи Марказӣ ва аз тарафи ҷомеаи ҷаҳонӣ ҷонибдорӣ кардани он, пешгирӣ кардани муаммоҳои экологӣ, гузарондани анҷуман бахшида ба ин масъалаҳо дар шаҳри Семипалатинск таъкид гардид. Зеро дар замони режими тоталитарӣ маҳз дар ҳамин минтақа озмоишҳои ядроӣ гузаронда шуданд. Оқибатҳои он гарон мебошанд.

Дарозии сарҳад байни Ўзбекистон ва Қазоқистон 2440 километрро ташкил медиҳад. Даҳ моҳ муқаддам аҳду паймон дар бобати делимитатсияи сарҳадҳои давлатӣ ҳосил гардид. Дар фурсати кӯтоҳ корҳои зиёде ба иҷро расонда шуданд. Дар рафти сафар ба имзо расидани Шартнома байни Ҷумҳурияти Қазоқистон ва Ҷумҳурияти Ўзбекистон аз хусуси қитъаҳои ҷудогонаи сарҳадҳои давлатии байни қазоқистониву ўзбекистонӣ ҷараёни мазкур анҷоми худро пайдо кард.

Вале он ин маъниро надорад, ки байни ду халқ монеаҳои оҳанин ба вуҷуд оварда шудаанд. Муносибатҳои дӯстона ва бародарона минбаъд низ таҳкими худро пайдо мекунанд.

Дар рафти мулоқоти Остона боз як ҳуҷҷати муҳим қабул гардид, ки он Эъломияи муштарак дар бораи иҷрои Шартнома дар хусуси дӯстии абадӣ мебошад, ки 31 октябри соли 1998 байни Ҷумҳурияти Ўзбекистон ва Ҷумҳурияти Қазоқистон ба имзо расидааст.

Баъди анҷоми маросими ба имзо расондани ҳуҷҷатҳо нишасти матбуотӣ барои намояндагони воситаҳои ахбори оммавии маҳалливу хориҷа ороста шуд. Ислом Каримов ва Нурсултон Назарбоев ба саволҳои дахлдори паёмнигорон посух доданд.

—Ононе, ки изҳор намуданд, ки Ўзбекистон ва Қазоқистон ҳеҷ гоҳ ба фикри ягона дар бобати масъалаи делимитатсияи сарҳадҳои давлатӣ намеоянд, баъди шиносоӣ бо ҳуҷҷатҳое, ки ба имзо расиданд, мефаҳманд, ки ба фикри хато роҳ гузошта будаанд,—гуфт аз он ҷумла сарвари давлати мо.

Сарвари Ўзбекистон ҳамроҳи Президенти Қазоқистон ба пояи ҳайкали ҳифозатгарони Ватан гулдаста гузошт.

Маҷмӯи «Байтерек» рамзи ба худ хоси шаҳри Остона ба ҳисоб меравад. Дар фарҷоми сафари худ Ислом Каримов ба ин иншоот ташриф овард. Баландии он 97 метр мебошад, ки аҳамияти рамзӣ дорад. Соли 1997 пойтахти Қазоқистон аз Алматӣ ба Остона кӯчонда шуд. Ба маҷмӯи «Байтерек», ки 29 августи соли кунун ба истифода супурда шудааст, аз байни сарварони давлатҳо Президенти Ўзбекистон аввалин шуда қадам партофт.

Бо ҳамин сафари расмии Президенти Ўзбекистон Ислом Каримов ба анҷом расид. Дар майдони ҳавоии Остона сарвари давлатамонро Президенти Қазоқистон Нурсултон Назарбоев гусел намуд.

О.РАҶАБОВ,
мухбири махсуси ЎзА.
Тошканд—Остона—Тошканд.

Шаҳрисабз: тайёрии фаъолона ба ид

Баъди шаш моҳи эълон гардидани қарори Девони Вазирон «Дар бораи тайёрӣ ба қайди 2700-солагии ҷашни шаҳри Шаҳрисабз» дар ин шаҳри таърихӣ бисёр корҳои бунёдкорона ба иҷро расиданд. Аз он ҷумла, маҷмӯъҳои ёдгории Оқсарой, Доруттиловат, Дорусаодат, мадрасаи Чӯбин, ки намунаи аз ҳам волои меъмории миллӣ ба ҳисоб меравад, таъмир гардиданд, аз нав барқарор ёфтанд. Ба шаҳомот, нодирии оройшии усули шарқона дар тӯли бисёр асрҳо ин иншоотҳо саросари ҷаҳонро ба ваҷд овардаанд.

Ба муносибати тайёрӣ ба ҷашн корҳои бунёдкориву ободонӣ дар кӯчаҳо, хиёбонҳо, маҳаллаҳо авҷ гирифтаанд. Дар бадали сипаришуда дар шаҳр бисёр корҳои бинокориву васлгарӣ дар ҳаҷми қариб 2 миллиард сӯм ба иҷро расонда шуданд. Аз нисф бештари ин маблағ барои таҷдид ва барқарор кардани ёдгориҳои таърихӣ, боқимондааш ба корҳои бунёдкорӣ ва ободонӣ сарф шуданд.

Дар ин бора сухан дар маҷлиси навбатии Кумитаи ҷумҳурии тадорук оид ба тайёрӣ ва гузарондани 2700-солагии ҷашни шаҳри Шаҳрисабз рафт. Маҷлис таҳти сарпарастии ҷонишини аввали Нахуствазири Ҷумҳурияти Ўзбекистон К.Тулаганов гузашт. Дар он масъалаҳои алоқаманди иҷрои корҳои бунёдкорӣ, таҷдидӣ, ободонӣ ва ташкилӣ мавриди баррасӣ қарор гирифтанд. Ба сарварони масъул фармоиши дахлдор оид ба оҷилан ҳаллу фасл намудани муаммоҳо ва камбудиҳои мавҷуда дода шуданд.

Дар маҷлис ҷонишини Нахуствазири Ҷумҳурияти Ўзбекистон Ҳ.Кароматов, ҳокими вилояти Қашқадарё Б.Ҳамидов иштирок намуданд.

(ЎзА).

Муносибатҳои нав муназзам инкишоф меёбанд

Чанд рӯз боз дар мамлакати мо ҳайати вакилон таҳти сарпарастии ҷонишини калони вазири молияи Ҷопон Такайоми Танигучи меҳмон мебошад. Ҷоиз аст зикр намоем, ки Вазорати молия дар Ҳукумати Мамлакати тулӯъи Офтоб мақоми муҳимро ишғол менамояд. Масъалаҳои молия, соҳаи бонк, гумрук, андоз, суғуртаи миллӣ ва ҷиҳати байналхалқӣ дошта аз ҷониби назорати мазкур мутобиқ гардонда мешавад ва аз самти мазкур буҷаи мамлакат таҳия меёбад ва иҷрои он таъмин мегардад.

Ҳайати вакилон дар як қатор вазорату идораҳои Ўзбекистон мулоқоту вохӯриҳо гузарონданд. Аз он ҷумла, дар рафти сафар байни вазоратҳои молияи ҳар ду мамлакат ва Бонки таҷдиду тараққиёти Аврупо ба мақсади ҷонибдории хусусигардонии «Асакабанк» аз тарафи Ҳукумати Ҷопон изҳорот дар бораи ҷудо кардани грант имзо шуд. 6 сентябр бошад, дар қароргоҳи Оқсарой меҳмононро Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон Ислом Каримов пазируфт.

—Мо шумороро на танҳо чун аъзои роҳбарияти Вазорати Молия, балки ҳамчун молияшиносу вакили халқи парлумони Ҷопон мешиносем, ки дар бобати қабул кардани қарорҳои муҳим нақши калон мебозад,—гуфт ҳангоми мулоқот Ислом Каримов.—Ва мо ин сафарро ҳамчун воқеае арзёбӣ мекунем, ки идома ёфтани рушди муносибатҳои нави моро тасдиқ мекунад. Мо дараҷаи кунунии равобити дуҷонибаро воло арзёбӣ менамоем.

Сафари расмии сарвари мамлакати мо ба Ҷопон охири моҳи июл муносибатҳои мутақобилаи моро ба дараҷаи нав баланд бардошту баъди воқеаҳои 11 сентябр аллакай ба роҳи рушди муназзамӣ ворид гардонд.

Дар рафти сафар 14 ҳуҷҷат ба имзо расид. Дар вохӯрии қароргоҳи Оқсарой зикр ёфт, ки бомуваффақият ба анҷом расидани сафар минбаъд ба равобити ҳамаҷониба такони нав ва суръати баланд мебахшад.

Бо қаноатмандӣ зикр кард, ки ҳамкории иқтисодии байни мамлакатҳоямон босуръат инкишоф меёбад, меҳмон таъкид намуд, ки ҷониби Ҷопон минбаъд низ барои вусъат додани равобит бо Ўзбекистон дар ҳамаи соҳаҳо тайёр аст.

Дар мулоқот оид ба масъалаҳое мубодилаи афкор ба амал омад, ки ба ин мавзӯъ дахл доштанд.

(ЎзА).

Баҳри ояндаи замин

Дар шаҳри Йоҳаннесбурги Ҷумҳурии Африқои Ҷанубӣ гирдиҳамоии намояндагони 189 кишвар ба амал омад, ки он аз 26 август то 4 сентябр барпо шуда, ба тараққиёти устувори ҷаҳонӣ ва сатҳи ҳаёти башарият, инчунин захираҳои табиии Замин бахшида шуд.

Дар анҷумани ҷаҳонии Созмони Милали Муттаҳид роҳбарони давлату ҳукуматҳои беш аз сад кишвар низ ширкат доштанд, ки ҳозир будан дар он барои ҳар як ҳукумат гӯё ба ин масъалаҳои фавқулоддаи аҳли башар ва табиат бефарқ набудани онҳоро далолат менамуд.

Дар ҳоле ки аз таъсири тараққиёти саноати кишварҳои дунё бар асари хориҷ намудани газҳои зарарнок иқлими табиӣ аз меъёр зиёд гарм гардида, барфу пиряххоро беш аз ҳаҷми зарурӣ ва муқаррарӣ ба об табдил медиҳанд, сатҳи уқёнусҳои ҷаҳон боло меравад. Ва натиҷаи даҳшатбори онро мо ҳатто имрӯз мебинем, ки чӣ гуна дар Қафқози Шимоливу ҷануби шарқии Русия, Урупо, ҷануби шарқии қитъаи Осиё ва ҳатто дар рӯзҳои охир дар баъзе аз мамлакатҳои Амрикои Ҷанубӣ дарёҳо аз маҷроҳои худ лабрез гардида, чӣ қадар шаҳру деҳот ва зироатро зери об гузошта, ба миллиардҳо евро зарари моддӣ расонданд. Дар баъзе аз минтақаҳои Урупои Шарқӣ дарёҳо аз сатҳи худ то 5-6 метр боло рафта, дар натиҷа маконҳои таърихӣ ва наклиётҳои зеризаминӣ (метро) то ҳадди зиёд зарар диданд ва аз кор баромаданд.

Маҳз бо мақсади кам кардани ҳаҷми партови гази саноатӣ бо номи Конвенсияи Киото соли 1997 дар Ҷапон қароре қабул карда шуд, ки бо вуҷуди дастгирӣ намудани ин ғоя баъзе аз давлатҳои мутараққии ҷаҳон, ки зиёдтар аз дигарон партови газ хориҷ мекунанд, мисли Иёлоти Муттаҳидаи Амрико, онро тасвиб (ратификатсия) накарданд. Ва дар чунин маҷлиси СММ, ки соли 1992 дар Рио де-Жанейрои Бразилия барпо шуда буд, роҳбарон ва вакилони давлату ҳукуматҳо то ба дараҷаи соли 1990 кам кардани партови гази зароварии саноатиро ба ӯҳда гирифта буданд. Аммо чунин азму кӯшиш то на дар ҳамаи он мамлакатҳо ба назар мерасад.

Ҷиҳати дигари кори Йоҳаннесбург аз баррасии вазъи мамлакатҳои қашшоқ иборат буд. Имрӯз дар ин бобат ҳатто байни мамлакатҳои сарватманду мутараққӣ як мавқеи дақиқ вуҷуд надорад, зеро баъзе аз онҳо барои кишварҳои қашшоқ ба он сабаб сармояи кӯмак ҷудо кардан намехоҳад, ки ба пиндори онҳо дар ин мамлакатҳо дасти коррупсия ҳамеша боло буда, мактабу сохтори демократӣ хеле заиф аст. Ва аз ин боис давлатҳои донор боварӣ надоранд, ки ин кӯмаки онҳо то ба аҳли васеи ҷамъият рафта мерасад.

Маҳз чунин пиндору андешаҳо маҷбур месозад, ки вазъи мамлакатҳои қашшоқ боз заифтар гардида, аҳволи аҳли он кишварҳо боз ҳам тоқатфарсотар гардад. Танҳо аз ифлосии муҳити зист соле беш аз 3 миллион кас ҳалок мегардад.

Ба таъбири раиси маҷлиси Йоҳаннесбург, роҳбари садорати масъалаҳои иқтисодӣ ва иҷтимоии СММ Нитин Десай «агар мо барои ислоҳи тараққиёти номуназзами имрӯз накӯшем, бехатарии ояндаи Замин ва сокинони онро зери хатар мегузорем».

Тоҷибой ИКРОМОВ,
шореҳи «Овози тоҷик».

Қаҳрамонҳои Ўзбекистон

Устоз аз падар ҳам бузург аст

Агар сухан дар бораи Марат Зокиров равад, ӯро ҳатман ҳамчун ташаббускор ва тадбиргар ба забон мегиранд. Ӯро хурду калони вилояти Ҷиззах баробари ин омӯзгори соҳибтаҷриба, татбиқгари навгониҳои соҳаи таълим ҳурмат мекунанд, нағзаш мебинанд.

Марат Зокиров омӯзгорест, ки дар тарбияи авлоди баркамол саҳми калон мегузорад. Мураббии пиру бадавлат аст.

Устоз дар солҳои мухталиф дар вазифаҳои гуногун кор карда, ба бисёр корҳои савоб сару сарварӣ кардааст, барои рушди вилоят, алалхусус соҳаи таълими он то қадри ҳол саҳмгузор гардидааст.

Солҳои охир Марат Зокиров ба мактаби рақами 36-уми ба номи З.Норматов роҳбарӣ кардааст. Таҷрибаи андӯхтаашро бо ҷамоаи омӯзгорон ба ҳам дидааст. Барои аз омӯзгорони бемасъулият халос шудан корҳои зиёдеро ба иҷро расондааст. Дар бораи сайқал додани маҳорати хеш серталабӣ зоҳир карда, онро аз дигарон ҳам талаб кардааст. Оқибат дарс барои зарурат не, балки барои машғулияти зебо мубаддал гардидан хизмат кард. Ӯ ҳар як дарсро маҳсули маҳорат пиндошт ва ин хислати хуб ба назари ҳамагон афтод. Мактаби ба номи З.Норматов ба яке аз муассисаҳои таълими намунавии вилоят мубаддал гардид.

Соли 1995 дар назди Донишкадаи омӯзгорӣ литсеи «Бачагони қобилиятнок» дари худро боз намуд. Марат Зокиров ба ин муассиса сарвар интихоб шуд. Алҳол дар ин даргоҳ ҷавононе таҳсил мекунанд, ки ташнаи илманду бо қобилияти нодири худ ҳамаро дар ҳайрат гузоштаанд. Литсей пурра бо компутер таъмин гардидааст ва дар ин бобат саҳми Марат Зокиров ниҳоят калон аст.

Муассисаи мазкур ба шабакаи иттилоотии «Интернет» пайваст гардидааст. Ба туфайли саъю кӯшиш, ғайрати пайвастаи Маратака даргоҳи мазкури таълимӣ ба муассисаи намунавӣ мубаддал гардидааст.

Омӯзгори соҳибтаҷриба алҳол аз баҳори 64-уми худ гул мечинад. Ба солиёни зиёд доштанаш нигоҳ накарда, ҳамеша дар даву ғеҷ. Баробари устози меҳрубон, сарвари тадбиргар ва омӯзгори фидоӣ будан Маратака сутуни мустаҳками оила аст. Бо ҳамсараш Мӯътабарапа даҳ нафар фарзандро ба камол расонданд, ки ба онҳо ҳаваси ҳамагон меояд.

Хизматҳои калони Марат Зокиров дар соҳаи таълиму тарбия муносиб қадр карда шуд. Дар арафаи ёздаҳсолагии истиқлолияти Ўзбекистон ба унвони фахрии «Қаҳрамони Ўзбекистон» тақдир гардид. Шогирдон, ҳамкорон дар назди шуҷоату матонати устоз сари таъзим фуруд мееоваранд.

Дар сурат: Марат Зокиров дар ҳалқаи аҳли байт.

Матн ва сурати Илҳом Тӯраев (ЎзА).

Вусъати ҳамкорӣ

Дар Вазорати равобити берунии иқтисодӣ байни ҳукуматҳои Ўзбекистон ва ИМА маросими ба имзо расондани созишнома дар бораи ба мамлакати мо ҷудо кардани 90 ҳазор тонна маҳсулоти кишоварзии арзиши умумиаш 39,1 миллион доллар ба амал омад. Ба ҳуҷҷат вазири равобити берунии иқтисодии Ўзбекистон Элёр Ғаниев ва Сафири Фавқулоддаву Мухтори ИМА дар Ўзбекистон Ҷон Хёбрст имзо гузоштанд.

Мувофиқи лоиҳае,ки дар доираи Барномаи Соктион 416 (Б) Ҳукумати ИМА амалӣ мегардонад, дар вақтҳои наздик ба мамлакати мо 56 ҳазор тонна лӯбиё, 30 ҳазор тонна гандум ва 30 ҳазор тонна шири хушк оварда мешавад. Лӯбиё ва гандумро бо усули тендери кушод мефурӯшанд. Маблағи аз он ҳосилгардида ба мақсадҳои зерин—дар ҳаёт татбиқ кардани лоиҳаву барномаҳои муштараке, ки дар соҳаи кишоварзӣ байни Ўзбекистон ва ИМА амалӣ гардонда мешаванд, таҳияи барномаҳои нав, таъмини бехавфии маҳсулоти озуқаворӣ харҷ мегардад. Шири хушк бошад, байни муассисаҳои таълим ва тандурустии мамлакатамон тақсим мегардад. Ва он имконияти таъмин кардани 200 ҳазор нафарро бо маҳсулоти ширӣ фароҳам меоварад.

Ҳуҷҷатҳое, ки дар доираи сафари расмии Президенти Ўзбекистон Ислом Каримов ба ИМА моҳи марти соли кунун ба имзо расонда шуданд, асосҳои ҳуқуқии ҳамкории дуҷонибаро ғанӣ сохтанд ва таҳкурсии хуброе баҳри рушди минбаъдаи равобитамон гузоштанд. Дар маросими ба имзо расондани созишнома зикр гардид, ки торафт инкишоф ёфтани ҳамкорӣ байни Ўзбекистон ва ИМА натиҷаи ин сафар мебошад.

(ЎзА).

Машварати сафирони ИМА дар Тошканд

Дар ин рӯзҳо дар мамлакати мо ҷонишини ёвари Котиби давлатии ИМА оид ба корҳои Аврупо ва Авроосиё Линн Паско меҳмон мебошад. Мувофиқи қарори Департаменти давлатӣ бо иштироки ӯ сафирони ИМА дар мамолики Осиёи Марказӣ дар Тошканд маҷлиси ҳарсолаи худро гузарониданд.

Табиист, ки ин воқеа бори дигар тасдиқ мекунад, ки саъю кӯшиши ИМА дар бобати вусъат додани муносибатҳои ҳамҷониба бо мамлакати мо пурзӯр асту Ӯзбекистонро шарики стратегии мамлакати худ қарор додааст.

Лин Паско, Сафирони Фавқулодда ва Мухтори ИМА дар мамолики Осиёи Марказӣ Ҷон Хёбрст (Ӯзбекистон), Лэрри Нэппер (Қазоқистон), Ҷон О, Киф (Қирғизистон), Франклин Хаддл (Тоҷикистон), Лаура Кеннеди (Туркманистон) 5 сентябр аз ҷониби Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов пазируфта шуданд.

Меҳмононро хайра мақдам гуфта, сарвари давлатамон дуруст будани қарорро дар бобати дар Тошканд гузарондани машварати Департаменти ИМА зикр намуд. Зеро баъди воқеаҳои 11 сентябри соли 2001 диққату эътибори саросари ҷаҳон ба Осиёи Марказӣ нигаронда шудааст. Ӯзбекистон бошад, мамлакатест, ки аввалин шуда муоҳидаи байналхалқии зидди терроризмро ҷонибдорӣ кардааст.

Ислом Каримов ба сафирон барои муносибати самимонаву гарму ҷӯшонашон нисбати Ӯзбекистон миннатдорӣ изҳор карда, қаноатмандии худро оиди таҳкими эътимод ба хотири равобити байниҳамдигарӣ баён намуд. Вай хабар дод, ки Ӯзбекистон қарори маъмурият ва мақомоти қонунбарории ИМА-ро дар бобати ҳаматарафа боз намудани мададрасонии иқтисодӣ, молиявӣ, техникӣ ва башардӯстона ба мамлакати мо воло арзёбӣ мекунад.

Меҳмонон зикр намуданд, ки дар Тошканд гузарондани машварати сафирон аҳамияти муҳим касб мекунад. Чунки ба туфайли он имконияти вохӯрӣ бо Ислом Каримов, донистани фикрҳои ӯ дар бораи тағйиротҳо дар Осиёи Марказӣ, муносибати Ӯзбекистон ба равандҳое, ки дар минтақа ба амал меоянд, баробари ин мубодилаи афкор оид ба вазъи кунунии ҳамкории иқтисодӣ байни Ӯзбекистон ва ИМА фароҳам омад.

Ҳангоми мулоқот масъалаҳои муносибатҳои дуҷониба ва амнияти минтақавӣ мавриди баррасӣ қарор гирифтанд.

(ӮзА).

Супурдани эътиборномаҳо

Охири моҳи гузашта Сафири Фавқулодда ва Мухтори Ҷопон дар Ӯзбекистон Кёко Накаяма аз хусуси ба анҷом расидани фаъолияти худ дар мамлакатамон хабар дод. Ҷоиз аст қайд намоем, ки дар давраи фаъолияти ӯ дар мамлакати мо ба Ҷопон сафари расмии Президенти Ӯзбекистон ба амал омад. Ташрифи мазкур ҳамчун воқеаи муҳим ба таърихи муносибатҳои дуҷониба дохил гардид ва баробари ин вай комёбии калони Накаяма хонум ба ҳисоб меравад.

Аз байн фурсате нагузашта императори Ҷопон ба Ӯзбекистон Сафири нави Фавқулоддаву Мухтори мамлакати тӯлӯъи Офтобро таъин намуд. Дар қароргоҳи Оқсарой 4 сентябр эътиборномаи худро ба Президенти Ӯзбекистон Ислом Каримов Акио Кавато суруд.

Сарвари давлатамон сафири Ҷопонро ба муносибати ба ин взифаи фахриву масъулиятнок таъин гардиданаш муборакбод намуда, ба қаноматмандӣ суръати баланди рушди муносибатҳоро байни мамлакатҳоямон ба забон гирифт.

Дарҳақиқат, ҳоли ҳозир микёси равобити байниҳамдигарии мо вусъат ёфтааст. Имрӯзҳо ба Ӯзбекистон ҳайати вакилони Вазорати молияи Ҷопон ташриф овардаанд. Миёнаи моҳи сентябр бошад, дар Ӯзбекистон Рӯзҳои анъанавии фарҳанги Ҷопон ба амал меоянд.

Ислом Каримов ба сафир дар кори наваш комёбиҳоро таманно кард.

Акио Кавато зикр намуд, ки қуввави имконияти худро барои рушди минбаъдаи муносибатҳои ӯзбекистониву ҷопонӣ дареғ намедорад.

❖❖❖❖

Худи ҳамон рӯз ба Президент Ислом Каримов эътиборномаи худро Крейт Мюррей супурд, ки Сафири Фавқулодда ва Мухтори Шоҳигарии Муттаҳидаи Британиёи Кабир ва Ирландияи Шимолӣ дар Ӯзбекистон таъин гардидааст.

Сарвари давлатамон эътиборномаро қабул карда, ба сафир дар фаъолияташ комёбиҳо орзу намуд. Зикр намуд, ки барои Ӯзбекистон рушди ҳамаҷонибаи муносибатҳо бо Шоҳигарии Муттаҳида аҳамияти калон дорад, ки соҳиби обрӯву эътибори калони сиёсӣ буда, молики нерӯи пурқуввати иқтисодӣ дар байни мамлакатҳо—узви Иттиҳоди Аврупо мебошад.

Барои пазироии самимона ба Президент миннатдорӣ изҳор намуда, К.Мёррей ба кушоиши ҷабҳаҳои нав рушди минбаъдаи муносибатҳои мутақобилаи байни ду мамлакат эътимоди худро баён намуд. Тайёр будани мамлакати худро ба ҳамкории ҳамаҷониба бо Ӯзбекистон дар ин ҷабҳа зикр намуда, иброз дошт, ки ҳар ду мамлакат аз таҳкими муносибатҳои мутақобилаи сиёсиву иқтисодӣ як хел манфиатдоранд.

❖❖❖❖

Президент Ислом Каримов эътиборномаи Шарат Сабхарвалро қабул кард, ки Сафири Фавқулодда ва Мухтори Ҷумҳурияти Ҳиндустон дар Ӯзбекистон таъин гардидааст.

Ҳангоми сӯҳбат ба сафири ҳинд зикр гардид, ки аз қадим халқҳои мо решаҳои умумиро соҳиб ҳастанд. Ҳамчунин таъкид гардид, ки ин умумият дар монандии муносибатҳои мамлакатҳои мо нисбати бисёр масъалаҳои байналхалқӣ ба назар мерасад.

Ислом Каримов сафирро ба муносибати ба ин вазифаи волову фахрӣ таъин гардиданаш муборакбод намуда, изҳори боварӣ кард, ки фаъолияти ӯ дар бобати рушди равобити ӯзбекистониву ҳиндустонӣ аҳамияти калон касб мекунад.

Сафир ба Президент барои дархостҳои самимонааш миннатдорӣ изҳор намуда, гуфт, ки ҳатман эътимоди мамлакати худ ва Ӯзбекистонро соҳиб мегардад ва қуввaву ғайрати худро барои рушди муносибатҳои байни ду мамлакат дареғ намедорад

❖❖❖❖

Эътиборномаи худро ба Президенти Ӯзбекистон Ислом Каримов Сафири Фавқулодда ва Мухтори Давлати Исроил дар мамлакатамон Цви Коэн Литант супурд.

Сарвари давлатамон сафирро бо ин вазифаи фахриву масъулиятнок таъин гардиданаш муборакбод намуда, зикр кард, ки равобити ҷамъиятиву сиёсӣ ва иқтисодӣ байни мамлакатҳоямон ба хотири манфиатҳои ҷонибҳо инкишоф меёбад. Вай изҳори боварӣ намуд, ки Цви Коэн Литант баҳри рушди ин ҳамкорӣ босамар фаъолият пеш мебарад.

Сафир ба Президент барои пазироии самимона ва эътимоди баланд миннатдорӣ изҳор намуд. Вай хабар дод, ки дар рафти фаъолияти хеш тамоми имкониятро барои таҳкими минбаъдаи равобит байни мамлакатҳоямон истифода мебарад.

❖❖❖❖

Сарвари мамлакатамон эътиборномаи Ким Сонг Хванро қабул кард, ки Сафири Фавқулодда ва Мухтори Ҷумҳурияти Куриё дар мамлакати мо таъин гардидааст.

Аз рӯзҳои аввали ба даст омадани истиқлолияти ҷумҳуриятамон Ӯзбекистон ва Куриёи Ҷанубӣ ҳамкории калонмиқёсеро дар пойгоҳи усулиятҳои ба ҳамдигар муфид ва эҳтироми байниҳамдигарӣ ба роҳ мондаанд. Ҳамкории мазкур махсусан дар соҳаи иқтисодӣ босамар аст. Дар Ӯзбекистон даҳҳо корхонаҳо бомуваффақият фаъолият пеш мебаранд, ки якҷоя бо шарикони куриёгӣ созмон ёфтаанд. Дар байни онҳо заводи автомобилсозии «ӮзДЭУАвто» дар Асака, як қатор корхонаҳои калони бофандагӣ ҳастанд, ки Ширкати «Кабул текстайл» созмон додааст. Корхонаҳои мазкур ба рушди иқтисодӣ ва баланд гардидани нерӯи содиротии мамлакати мо саҳми калон мегузоранд.

Ислом Каримов эътиборномаи сафирро қабул карда, ба ӯ фаъолияти пурсамари дипломатиро дар Ӯзбекистон таманно кард.

Ким Сонг Хван зикр намуд, ки фаъолият ба хотири вусъат додани ҳамкорӣ байни Ӯзбекистон ва Куриёи Ҷанубӣ ба вай кори пуршараф мебошад.

❖❖❖❖

Ба Президенти мамлакатамон эътиборномаи худро ҳамчунин Муҳаммад Аҳтар Туфайл супурд, ки Сафири Фавқулодда ва Мухтори Ҷумҳурияти Исломии Покистон дар мамлакати мо таъин гардидааст.

Президент Ислом Каримов сафири покистониро бо ба ин вазифаи фахрӣ таъин гардиданаш муборакбод намуд. Вай зикр намуд, ки фаъолияти оғозёбандаи сафир дар Ӯзбекистон барои мустаҳкам шудани риштаҳои дӯстӣ ва бародарӣ байи мамлакатҳоямон аҳамияти калон дорад.

Муҳаммад Ахтар Туфайл гуфт, ки бо фаъолияти пурсамари хеш боварии калони Президентро сазовор мегардад. Вай дар ин бобат изҳори боварӣ кард, ки дар давраи фаъолияти дипломатиаш ҷабҳаҳои нави ҳамкории ба ҳамдигар муфидро байни Ӯзбекистон ва Покистон дармеёбад.

(ӮзА).

Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Дар бораи тадбирҳои зина ба зина ҷорӣ кардани низоми декларатсиякунии ҷамъи даромади шахсони ҷисмонӣ

Мувофиқи қарори Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон аз 7 декабри соли 2001 рақами 321-II «Дар бораи даровардани тағйиротҳо ба қарори Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон аз 24 апрели соли 1997 рақами 397-1 «Дар бораи тартиби ба ҳаёт татбиқ кардани Кодекси андози Ҷумҳурияти Ӯзбекистон» ва ба мақсади таъмини дар ҷумҳурӣ зина ба зина ҷорӣ кардани низоми декларатсиякунии ҷамъи даромади шахсони ҷисмонӣ:

1. Дар давраи солҳои 2002-2005 ба амал баровардани маҷмӯи тадбирҳои тайёрӣ оид ба зина ба зина дар Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ҷорӣ кардани низоми декларатсиякунии ҷамъи даромади шахсони ҷисмонӣ, ки ба меъёрҳои байналхалқӣ мувофиқат мекунад, мувофиқи мақсад дониста шавад.

Ба Кумитаи давлатии андоз, Вазорати молияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шавад, ки дар мӯҳлати як моҳ барномаи мушаххаси тадбирҳо ва ҷадвалро барои солҳои 2002-2005, ки зина ба зина ҷорӣ кардани сохти декларатсиякунии ҷамъи даромади шахсони ҷисмониро, аз даромаде, ки аз 1 январи соли 2003 мегиранд, таъмин менамоянд, таҳия созад ва ба Девони Вазирон тақдим кунад.

2. Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон бо ҷалб сохтани вазоратҳои дахлдор, идораҳо, ташкилотҳои ҷамъиятӣ, сохторҳои хориҷии иқтисодӣ ва корбастҳо дар мӯҳлати ду моҳ лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистонро «Дар бораи декларатсиякунии ҷамъи даромади солонаи шахсони ҷисмонӣ» таҳия намояд ва бо тартиби муқарраршуда ба Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон тақдим созад.

3. Муайян карда шавад, ки:

ҳангоми таҳияву ба амал баровардани механизми декларатсиякунии ҷамъи даромад ба вайрон кардани ҳуқуқҳои конститутсиониву амволии шаҳрвандон, ошкор кардани маълумотҳо дар бораи миқдори даромаду амволи онҳо, дахолат кардан ба ҳаёти шахсии шаҳрвандон ва дигар сӯиистеъмолкунӣ ва қонуншиканиҳо қатъиян роҳ дода намешавад;

шахсони мансабдоре, ки ба вайрон кардани тартиби истифодаи ахборот ва материалҳои ба даромаду амволи шахсони ҷисмонӣ алоқаманд роҳ додаанд, ба ҷавобгарӣ, ҳатто ба ҷавобгарии ҷиноӣ кашида мешаванд.

4. Ба эътибор гирифта шавад, ки мувофиқи қонунгузории дар амал буда дар айни замон даромади шахсони ҷисмоние, ки аз ҷои асосии кор нагирифтаанд, инчунин даромаде, ки шахсони ҷисмонӣ аз ба амал баровардани амалиётҳои якмаротибагӣ (савдо, кор, хизматрасонӣ) бидуни бақайдгирии давлатӣ ба сифати тадбиргари шахсӣ ба даст овардаанд, ба декларатсиякунӣ мансуб дониста мешавад.

5. Ба Кумитаи давлатии андози Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ҳуқуқ дода шавад, ки то ҷорӣ кардани низоми декларатсиякунии ҷамъи даромади шахсони ҷисмонӣ интихобан ба тартиби таҷриба оид ба коркарди низоми ихтиёрӣ декларатсия кардани даромади шаҳрвандон кор пеш барад.

Кумитаи давлатии андози Ҷумҳурияти Ӯзбекистон таҷрибаи декларатсиякунии даромади шахсони ҷисмониро дар мамлакатҳои хориҷӣ чуқур омӯзад ва бо назардошти вай механизмҳои рағбатноксозии аз ҷониби декларантҳо ихтиёрӣ тақдим намудани маълумотҳоро дар бораи даромадҳояшон, инчунин чораҳои ҷавобгарӣ, аз ҷумла ба кор бурдани ҷазоҳои дар қонунгузорӣ пешбинишуда барои тақдим накардани маълумотҳои зарурӣ ва қасдан пинҳон кардани даромадҳояшон таҳия намояд.

6. Муқаррар карда шавад, ки пули нақди шаҳрвандоне, ки дар бонкҳои тиҷоратии ҷумҳурият ба ҳисобсуратҳои депозитӣ гузошта шудаанд, ба декларатсиякунӣ мансуб нест ва тасдиқ кардани манбаъҳои аз куҷо гирифтани онҳо талаб карда намешавад.

7. Ба Кумитаи давлатии андози Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шавад, ки:

якҷоя бо Вазорати молия ва Вазорати адлияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон, Ширкати телевизиону радиошунавонии Ӯзбекистон дар воситаҳои ахбори оммавӣ дар бораи мақсади ҷорӣ кардани низоми декларатсиякунии ҷамъи даромади шахсони ҷисмонӣ дар байни аҳолӣ корҳои васеи тавзеҳотӣ бурданро таъмин намояд;

то 1 июли соли 2003 дар назди Кумитаи давлатии андози Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Маркази коркарди декларатсияҳо дар бораи даромадҳо (манбаъҳои даромадҳо), ки аз ҷониби шахсони ҷисмонӣ тақдим шудааст ва дигар ахбороте, ки бо декларатсиякунӣ алоқаманданд, созмон дода шавад ва барои азнавкоркарди декларатсияҳо бо техникаи зарурӣ ҷиҳозонидани вай ба назар гирифта шавад;

то 1 сентябри соли 2003 таҳия ва истифодабарии таҷрибавии маҳсулотҳои барномавие, ки имконияти ба мақомоти андоз дар воситаҳои электронӣ додани маълумотҳоро ва ба мақсади назорати андоз коркарди онҳоро фароҳам меорад, таъмин карда шавад.

8. Назорати иҷрои Фармони мазкур ба зиммаи Нахуствазири Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ӯ.Султонов гузошта шавад.

9. Фармони мазкур дар матбуот эълон карда шавад.

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон И.КАРИМОВ.
шаҳри Тошканд,
5 сентябри соли 2002.

Шарҳи

Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи тадбирҳои зина ба зина ҷорӣ кардани низоми декларатсиякунии ҷамъи даромади шахсони ҷисмонӣ»

Дар тамоми мамлакатҳои аз ҷиҳати иқтисодӣ мутараққӣ, ки тамоюлҳои иқтисодиёти бозаргонӣ ва озодии фаъолияти тадбиргарӣ амал мекунад, аз ҷониби шаҳрвандон амалиёти ҳатмӣ декларатсия кардани даромадҳояшон васеъ ба кор бурда мешавад. Пур кардани декларатсияҳо дар бораи даромадҳо ҳангоми аз ҷониби шаҳрвандон супурдани андозҳо, инчунин ҳангоми ба амал баровардани додугирифти бузурги молиявӣ, ки ба хариди хонаҳо, қитъаи замин ва моли ғайриманқул, коғазҳои қиматбаҳо ва дигар ашёҳои гаронбаҳо алоқаманданд, шарти дахлнопазир ба ҳисоб меравад. Хуллас, декларатсия дар он ҷое, ки зарурати тасдиқ кардани ошкорогиву қонунӣ будани манбаъҳои даромадҳои шаҳрвандон ба вуҷуд меояд, талаб карда мешавад.

Шарти асосии низоми декларатсиякунии дар хориҷ вуҷуддошта, аз як ҷиҳат, дар бораи даромадҳояшон ва манбаъҳои вай ихтиёрӣ изҳор кардани худи одамон мебошад. Аз дигар тараф, барои тақдим накардани декларатсия, маълумот дар бораи манбаъҳои маблағи пулие, ки барои хариди мол, харҷ шудааст, барои қасдан кам кардани даромадҳояшон ё ки пинҳон кардани сохти қавии бо қонун мустаҳкам кардашудаи ҷазоюю ҷаримаҳои иқтисодӣ, ҳатто ҷазои то ҷавобгарии ҷиноӣ кашидан вуҷуд дорад.

Декларатсиякунии даромади шаҳрвандон дар мубориза бар зидди иқтисодиёти хуфиёна, муомилоти ғайриқонунии маблағҳои пулӣ, коррупсия ва ришватхӯрӣ ва дигар ҷиноятҳои соҳаи иқтисодӣ яке аз воситаҳои пуртаъсир ба ҳисоб меравад.

Эътироф бояд кард, ки мутаассифона дар мо чунин вазъияте ба амал омад, ки дар бораи зарурати ҷорӣ кардани муборизаи қатъӣ бо коррупсия ва даромадҳои ғайриқонунӣ, пинҳон кардани пули нақди дар натиҷаи фаъолияти савдоюю миёнаравӣ ба амал омада бисёр гап мезананду аммо дар айни замон оид ба ҷорӣ кардани механизми дар таҷрибаи ҷаҳонӣ ҳамаҷониба пазируфташуда тадбирҳои аниқу равшан андешида намешавад. Ин механизм решаи ришватхӯриро бурида, ба барҳам задани тамоми манбаъҳое, ки барои иқтисодиёти хуфиёна замина мегузорад, муомилоти ғайрибонкии пулро таъмин менамояд, мусоидат мекунад.

Ҳаминро ба ҳисоб бояд гирифт, ки бидуни ҷорӣ кардани деклратасиякунии даромадҳо, ба вуҷуд овардани сохти устувори дар бораи даромдҳояшон ва манбаъҳои гирифтани вай ихтиёрӣ изҳор кардани шаҳрвандон, инчунин бидуни пухта кор кардани чораҳои ҷазодиҳӣ ба онҳое, ки аз тақдим кардани маълумот дар бораи даромад саркашӣ мекунанд, корҳоро дар бобати мубориза бар зидди коррупсия ва иқтисодиёти хуфиёна тасаввур кардан душвор аст.

Маҳз аз ҳамин сабаб таҷрибаи дар мамолики мутараққӣ ба амал омадаро, ки тамоми корҳо ба меъёрҳои қонунгузорӣ, ҳуқуқӣ такя мекунад, ба асос гирифта, дар ҷумҳуриятамон ҳам чунин сохтор бояд фаъолона созмон дода шавад.

Ба ғайр аз ин баробари гузаштан ба муносибатҳои бозаргонӣ барои аҳолӣ имконияти боз ҳам васеътар кушодан, дар соҳаҳои мухталифи иқтисодиёт ба амал баровардани имкониятҳояшон ва гирифтани даромад аз манбаъҳои мухталифи қонунӣ фароҳам меоянд.

Дар ҷумҳурият оиди рағбатноксозии тадбиргарии хусусӣ, рушди корчаллонии хурду миёна, озодкунии иқтисодиёт, бекор кардани маҳдудиятҳо оид ба додани музди меҳнат, кам кардани дахолати мақомоти давлативу назоратӣ ба фаъолияти хоҷагидории корхонаҳо корҳои калон ба амал баровардa мешавад. Ҳамаи ин ба он нигаронда шудааст, ки ба фаъол меҳнат кардану бо меҳнаташон зиёдтар пул ба даст овардани одамон имконият фароҳам оварда шавад. Ба ҳамин муносибат такмил додани механизми ба ҳисоб гирифтани даромади аҳолӣ, назорати қонунӣ ба даст омадани онҳо ва бекаму кост пардохта шудани андозҳо вазифаи муҳим мегардад, ки инчунин зарурати ҷорӣ кардани низоми декларатсиякунии даромадҳоро тақозо дорад.

Дар айни замон ба мақсади барҳам задани фактҳои сӯиқасд ба моликияти шахсӣ ё ки маҳдуд кардани ҳуқуқу озодии шаҳрвандон дар фармон муайян карда шудааст, ки ҳангоми таҳиявӣ ба амал баровардани механизми декларатсиякунии ҷамъи даромад ба вайрон кардани ҳуқуқҳои конститутсиониву амволии шаҳрвандон, ошкор кардани маълумотҳо дар бораи миқдори даромаду амволи онҳо, дахолат кардан ба ҳаёти шахсии шаҳрвандон ва дигар сӯиистеъмолкунӣ ва қонуншиканиҳо қатъиян роҳ дода намешавад. Дар ҳолате, ки агар шахсони мансабдор тартиби истифодаи ахборот ва материалҳои ба даромаду молу мулки шахсони ҷисмонӣ алоқамандро вайрон кунанд, онҳо бояд ба ҷавобгарӣ, ҳатто ба ҷавобгарии ҷиноӣ кашида мешаванд.

Аз ин рӯ тамоми низоми декларатсиякунии даромадҳо дар асоси қонунгузорӣ созмон дода мешавад. Ба Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шудааст, ки бо ҷалб кардани сохторҳои манфиатдор ва мутахассисон лоиҳаи Қонун «Дар бораи декларатсиякунии ҷамъи даромади солонаи шахсони ҷисмонӣ»-ро таҳия намояд ва ба Олий Маҷлис тақдим созад.

Бо назардошти он ки созмон додани низоми декларатсиякунии даромадҳо чуқур омӯхтани таҷрибаи хориҷ, ба таври зарурӣ тайёр кардани аҳолӣ, қабул кардани пойгоҳи зарурии қонунгузориву меъёрӣ, ба амал баровардани маҷмӯи томи тадбирҳои ташкилиро тақозо дорад, қарор шуд, ки вай дар давраи солҳои 2002-2005 зина ба зина ҷорӣ карда шавад.

Дар айни замон ба мақомоти андоз ҳуқуқ дода шуд, ки то ҷорӣ кардани низоми декларатсиякунии даромдҳои шахсони ҷисмонӣ интихобан ба тариқи таҷриба оид ба коркарди сохти ихтиёрӣ декларатсиякунии даромади шаҳрвандон, кор пеш барад, инчунин тадбирҳои ҷавобгарии онҳоро, аз ҷумла, ба кор бурдани ҷазоҳои дар қонунгузорӣ пешбинишударо барои тақдим накардани маълумоти зарурӣ ва қасдан пинҳон кардани даромадҳояшон муайян намоянд.

Қайд кардан ҷоиз аст, ки дар айни замон мувофиқи қонунгузории дар амалбуда даромади шахсони ҷисмоние, ки аз ҷои асосии кор нагирифтаанд, инчунин даромаде, ки шахсони ҷисмонӣ аз ба амал баровардани амалиётҳои якмаротибагӣ (савдо, кор, хизматрасонӣ) бидуни бақайдгирии давлатӣ ба сифати тадбиргари шахсӣ ба даст овардаанд, аллакай ба декларатсиякунӣ мансуб дониста мешавад.

Ба мақсади рағбатноксозии ба бонкҳо гузоштани пасандозҳои шаҳрвандон, таъмини ба амал баровардани тадбирҳо оид ба кам кардани муомилоти ғайрибонкии воситаҳои пулӣ дар Фармон акс ёфтааст, ки пули нақди шаҳрвандоне, ки дар бонкҳои тиҷоратии ҷумҳурият ба ҳисобсуратҳои депозитӣ гузошта шудаанд, ба декларатсикунӣ мансуб нест ва тасдиқ кардани манбаҳои аз куҷо гирифтани онҳо талаб карда намешавад.

Барои беҳдошти бо ахборот таъминкунии идораҳои андоз то 1 июли соли 2003 дар назди Кумитаи давлатии андози Ҷумҳурияти Ӯзбекистон созмон додани Маркази азнавкоркарди декларатсияҳо дар бораи даромадҳо (манбаъҳои даромадҳо), ки аз ҷониби шахсони ҷисмонӣ тақдим шудааст, бо техникаи зарурӣ ҷиҳозонидани вай дар назар дошта шудааст.

Дар ҷумҳурият ҷорӣ карда шудани низоми декларатсиякунии ҷамъи даромади шахсони ҷисмонӣ имконияти ошкоркунии даромадҳоро фароҳам меорад, барои иқтисодиёти хуфиёна монеъ шуда хизмат мекунад, ба фароҳам овардани шароитҳои боз ҳам мусоид барои рушди тадбиргарии хусусӣ мусоидат мекунад, шарти объектививу зарурати ташаккулёбии муносибатҳои бозаргонии мутамаддин ба ҳисоб меравад.

Хирманатон пурбаракат бод, халқободиён!

Аҳли меҳнати хоҷагии ширкатии «Халқобод»-и ноҳияи Ҷарқӯрғони вилояти Сурхондарё дар солҳои истиқлолият дар бобати рӯёндани маҳсулоти кишоварзӣ соҳибтаҷриба гардиданд ва нақшаҳоро дар ин бобат пеш аз мӯҳлат ва сарбаландона ба иҷро мерасонанд. Аз он ҷумла, аз ғаллаву пилла ҳосили фаровон рӯёнда, ба анборҳои қабул аз нишондод бештар ҳосил супурда шуд.

Алҳол меҳнаткашони хоҷагӣ аз паи бошукӯҳ гардондани хирмани пахта мекӯшанд. 1725 гектар замини обёришаванда дар хоҷагӣ буда, имсол ба 760 гектари он навъи пунбадонаи «Оққӯрғон-2»-ро кишт намудаанд.

Пахта саросар шукуфтааст ва аз ин рӯ меҳнаткашони хоҷагӣ 15 август ба ҷамъоварии он шурӯъ намуданд. Пахтазор ба 102 пудратчии оилавӣ вобаста гардидааст.

Меҳнаткашони хоҷагӣ ба давлат 1525 тонна пахта супурда, алҳол ба ҳисоби ӯҳдадорӣ хирмани бошукӯҳро ба вуҷуд меоваранд.

Дар сурат: ҷонишини раиси хоҷагии ширкатии «Халқобод» **Соатмурод Абдувоситов**, пудратчиён **Менглибой** ва **Давлатмурод Ҷовлиевҳоро** бо иҷрои нақшаи пахтасупорӣ муборакбод менамояд.

Аксбардор: Искандар ХӮҶАЕВ (ӮзА).

Қарори Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Дар бораи тадбирҳо оид ба такмил додани фаъолияти Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон

Ба хотири иҷрои Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон аз 10 апрели соли 2002 рақами УП-3052 «Дар бораи ба Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон мубаддал сохтани консерваторияи давлатии Тошканд» ва ба мақсади рушди санъати мусиқӣ дар заминаи мероси миллии мусиқии халқи ӯзбек, ба вуҷуд овардани низоми нави хушсифати таълими мусиқӣ, такмил додани тайёркунии кадрҳои соҳибмалакаи кормандони санъат Девони Вазирон **қарор мекунад:**

1. Муайян карда шавад, ки Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон муассисаи таълими олии базавӣ аз рӯи ҳамаи самтҳо ва мутахассисони санъати мусиқӣ, ҳамчунин маркази баланд бардоштани малака ва бозомӯзии омӯзгорон ва мутахассисони соҳаи мазкури таълим ба ҳисоб меравад.

2. Ба Вазорати оид ба корҳои фарҳанги Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шавад:

ба мақсади амиқан омӯхтани мероси мусиқии бисёрасрина, рушди санъати миллӣ ва ҷаҳонии мусиқӣ, таърихи асбобҳои миллии мусиқӣ дар бадали як моҳ дар таркиби Консерваторияи давлатӣ Маркази илмиву тадқиқотии махсусонидашуда ва Осорхонаи мусиқиро созмон диҳад;

якҷоя бо Вазорати маълумоти оливу миёнаи махсус, Фарҳангистони улуми Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ва Маркази илму технология дар бадали ду ҳафта оинномаи Маркази илмиву тадқиқотӣ ва осорхонаи мусиқиро таҳия созанд ва тасдиқ намоянд;

ба мақсади таъмини муассисаи мусиқиву таълимӣ бо адабиёти замонавии мусиқиву таълимӣ, ба роҳ мондани интишори он дар бадали як моҳ дар назди Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон нашриёти махсусонидашудаи «Мусиқӣ», матбаа ва студияи сабти овозро созмон диҳад:

Дар бадали як моҳ тадбирҳоро оид ба таъмини алоқаи доимӣ бо намояндагони ҷавонони эҷодкори Ӯзбекистон, ки дар муассисаҳои мусиқии хориҷа таҳсил доранду фаъолияти босамари эҷодиро пеш мебаранд, истифодабарии нерӯи онҳо дар фаъолияти Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон, дар ҷумҳурият гузарондани анҷуману ҷашнвораҳои мусиқӣ таҳия созанд ва тасдиқ намоянд;

дар бадали як моҳ аз соли таҳсили 2002-2003 эътиборан тартиби ба кор ба консерватория даъват кардани ҳунарварони номдор ва арбобони мусиқӣ, омӯзгорон-мутахассисони ҷумҳурият ва аз мамлакатҳои хориҷиро таҳия созанд ва дар амал татбиқ кунанд;

якҷоя бо Вазорати меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ, Вазорати молияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон дар бадали як моҳ шартҳои додани музди меҳнатро ба консертмейстерон ва консертмейстерони номдори муассисаҳои таълими олӣ ва миёнаи махсуси фарҳангӣ ва санъат аз нав дида баромада, мувофиқи тартиби муқарраргардида тасдиқ намоянд:

3. Дар соли таҳсили 2002-2003 дар назди Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон Литсеи академии бачагони қобилиятнокро барои 125 муҳассил созмон диҳад.

Ба Вазорати фарҳанги Ҷумҳурияти Ӯзбекистон якҷоя бо Маркази маълумоти миёнаи махсус ва касбу ҳунар супурда шавад, ки тадбирҳои зарурӣро оид ба ҷиҳозонидани Литсеи академии бачагони қобилиятнок бо таҷҳизот, асбобу ускуна, воситаҳои техникӣ, ҳамчунин ҳуҷҷатҳои таълими меъёрии ташкили ҷараёни таълим таҳияву амалӣ гардонанд, ки ба талаботи замон ҷавобгӯ бошад.

4. Ба Вазорати фарҳанги Ҷумҳурияти Ӯзбекистон якҷоя бо Вазорати маълумоти оливу миёнаи махсус, Вазорати таълими халқ, Маркази маълумоти миёнаи махсус ва касбу ҳунар супурда шавад:

дар соли таҳсили 2002-2003 дар таркиби Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон факултаи баланд бардоштани малакаро барои кадрҳои омӯзгории дараҷаи мухталиф ташкил диҳад ва дар бадали як моҳ нақшаву барномаҳои таълимиро таҳияву тасдиқ намоянд;

дар бадали як моҳ андозаҳои давлатии таълим, нақшаву барномаҳои таълимиро дар пойгоҳи шакли миллии тайёркунии кадрҳо ба назардошти бардавомият ва собитқадамии раванди таълим ба мактабҳои махсуси мусиқӣ, литсейҳои мусиқии академӣ, ҳамчунин муассисаҳои таълими олӣ, ки кадрҳоро аз рӯи самту тахассуси мазкур, аз он ҷумла барои Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон тайёр мекунанд, таҳия созанд ва тасдиқ намоянд;

5. Аз соли таҳсили 2002-2003 дар заминаи мактабҳои ҷумҳурии мусиқии ҷавонони ба номи В.Успенский ва Р.Глиэр литсейҳои ҷумҳурии махсуси мусиқии академиро баробари нигоҳ доштани шартҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва дигар шартҳои арзи амали онҳо созмон дода шавад. Ба мақсади таъмини маълумоти бардавоми мусиқӣ ва раванди ба тариқи истисно тартиби мактабҳои маълумоти оғозиву миёнаи ҳамагонӣ (якҷоя бо интернатҳо) дар заминаи литсейҳои академии номбаршуда нигоҳ дошта шавад.

Ба Вазорати фарҳанги Ҷумҳурияти Ӯзбекистон якҷоя бо Вазорати таълими халқи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ва Маркази маълумоти миёнаи махсус ва касбу ҳунар супурда шавад, ки дар бадали як моҳ сохтор ва Низомро дар бораи литсейҳои махсуси ҷумҳурии мусиқӣ таҳия созанд ва тасдиқ намоянд.

6. Ба мақсади таъмини истифодабарии зарурӣ ва дараҷаи баланди техникии коммуникатсияҳои мураккаби муҳандисии маҷмӯи нодири бинои консерваторияи давлатии Ӯзбекистон дар назди Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон дар назди Консерваторияи Дирексияи истифодабарии бино созмон дода шавад.

Ба Вазорати фарҳанги Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шавад, ки бо ризомандии Вазорати молияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон дар бадали як моҳ Низомро дар бораи Дирексия таҳия созад ва тасдиқ намояд.

7. Ба Вазорати молияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шавад:

аз Буҷаи давлатии соли 2002 ба литсейҳои академӣ, ки дар назди Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон созмон ёфтаанд, дар ҳадди маблағе, ки ба соҳаи таълим муқаррар шудааст, маблағи зарурӣро барои хароҷотҳои ҷории соли нави таҳсил дар пойгоҳи меъёрҳои муқарраргардидаи молиявӣ ҷудо кунад;

маблағеро, ки барои соли 2002 дар доираи Буҷаи давлатӣ барои соли 2002 ба муассисаҳои таълимии низоми Вазорати фарҳанги Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ҷудо гардидаанд, баҳри истифодаи таълимии Консерваторияи давлатӣ бо асбобу ускунаи мусиқӣ, таҷҳизоти махсуси театрӣ, асбобу ускунаи рӯшанидиҳиву овозӣ, техникаи замонавии компютерӣ, адабиёти таълимиву равишомӯзӣ ва ғайра, ҳамчунин аз нигоҳи молиявӣ таъмин кардани хароҷотҳои алоқаманди ҷалб сохтани мутахассисони баландмалакаи соҳаи санъат аз хориҷа рухсат диҳад.

8. Ба Кенгаши мутобиқгар оид ба рушди илмиву техникии назди Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шавад, ки ба рӯйхати Барномаҳои давлатии илмиву техникии самтҳои илмиву равишомӯзии тадқиқотҳои Маркази илмиву тадқиқотии Консерваторияи давлатии Ҷумҳурияти Ӯзбекистонро дохил кунад ва аз соли таҳсили 2002-2003 грантҳоро аз рӯи самтҳои бартаринок дар доираи пешбиникардаи маблағи Буҷаи давлатӣ ба соҳаи илм ҷудо кунад.

9. Ба ҳокимияти шаҳри Тошканд супурда шавад, ки дар бадали як моҳ: Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон ва литсейҳои академии бачагони қобилиятноки дар назди он созмондиҳанда ва факултаи баланд бардоштани малакаро бо бино барои хобгоҳ, таҷдиди он ва ҷиҳозонидан бо техника таъмин созад:

дар бинои кӯҳнаи Консерваторияи давлатии Ӯзбекистон (шаҳри Тошканд, кӯчаи Пушкин 31) коллеҷи мусиқии Тошканд ба номи Ҳамза, ҳамчунин Маркази ҷумҳурии «Маънавият ва маърифат»-ро ҷойгир созад.

10. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи ҷонишини Нахуствазири Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ҳ.Кароматов гузошта шавад.

Раиси Девони Вазирон И.КАРИМОВ.
шаҳри Тошканд,
5 сентябри соли 2002.

Муборакбодиҳои самимона

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Мўҳтарам Ислом Абдуғаниевич,

Муборакбодии самимонаамро ба муносибати иди миллии Ҷумҳурияти Ўзбекистон—Рўзи истиқлолият қабул фармоед.

Солҳои охир Ўзбекистон ба комёбиҳои калон дар бунёди иқтисодиёти иҷтимоиёт муваффақ гардид. Рушди собитқадамонаи муносибатҳои анъанавии дўстонаи россиягиву ўзбекистонӣ, ки асосашро усулияти баробарӣ ва эҳтироми манфиатҳои якдигар ташкил медиҳад, ҳамеша яке аз самтҳои устувори Россия мебошад. Мўътамад ҳастам, ки минбаъда таҳкими бахшидани ҳамкории серҷанба ва ба ҳамдигар муфид байни мамлакатҳоямон баҳри манфиатҳои мўътадилӣ ва амнияти дар Осиёи Марказӣ хизмат мекунад.

Аз мавриди истифода бурда, ба Шумо, мўҳтарам Ислом Абдуғаниевич, тани сиҳҳати мустаҳкам, комёбиҳо дар фаъолияти пурмасъулиятатон, ба халқи Ўзбекистон бошад, фаровонӣ ва шукуфоиро таманно дорам.

Бо камоли эҳтиром Владимир ПУТИН
Президенти Федератсияи Россия.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Аълоҳазрат,

ба муносибати иди миллии Ҷумҳурияти Ўзбекистон мехостам дархостҳои самимонаамро қабул фармоед.

Дар бадали асрҳо халқҳои моро риштаҳои мустаҳками гарму ҷўшон пайваста гардондаанд. Ҳоли ҳозир ин риштаҳо чиҳати алоқаҳои сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангиро фаро гирифтаанд. Имрўзҳо мамлакатҳоямон ин риштаҳои анъанавиро таҳким мебахшанд. Мўътақид ҳастам, ки муносибатҳои мо барои сулҳу салоҳ, мўътадилӣ ва фаровонӣ дар минтақа хизмат мерасонад.

Аълоҳазрат, эҳтироми калони нисбататон доштаамро қабул фармоед.

Бо камоли эҳтиром А.П.Ҷ. Абдул КАЛАМ,
Президенти Ҷумҳурияти Ҳиндустон

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Дар мавриди иди миллии мамлакатамон мехостам ба Шумо, Аълоҳазрат аз номи халқи Юнон ва шахсан худам муборакбодиҳои самимона, ҳамчунин дархостҳои гарму ҷўшонро дар бобати фаровонӣ ва пешрафт ба халқи Ўзбекистон ва хушбахтӣ шахсан ба Шумо ирсол намоям.

Константинас СТЕФАНОПУЛОС,
Президенти Ҷумҳурияти Юнон.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Мўҳтарам ҷаноби Президент,

Дар мавриди Рўзи истиқлолияти Ҷумҳурияти Ўзбекистон аз номи халқи Исроил ва шахсан худам ирсол кардани муборакбодиҳои худ аз ҳама самимона ба номи Шумо, Аълоҳазрат ва дархостҳои хушбахтӣ шахсан ба Шумо, ба халқи бародари Ўзбекистон бошад, таманнои пешрафт ва шукуфоиӣ бароям хуш аст.

Моше КАСАВ,
Президенти Давлати Исроил.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Аълоҳазрат,

Аз номи Ҳукумат ва халқи Ҷумҳурияти Индонезия ба Шумо, Аълоҳазрат ирсол кардани муборакбодиҳои гарму ҷўшону самимона дар мавриди иди Рўзи истиқлолияти Ҷумҳурияти Ўзбекистон ба ман қаноатмандии бузург мебахшад.

Бовар кунондани Шумо, Аълоҳазрат дар ин бобат, ки пурзўр гардидани муносибатҳову ҳамкорӣ байни мамлакатҳоямон, ки ба роҳи ба даст овардани комёбиҳо дар роҳи мақсадҳои умум ва манфиатҳо барои сулҳу салоҳ, мўътадилӣ ва шукуфоиӣ мерасонад, ба ман қаноатмандии бузург мебахшад.

Аълоҳазрат, дархостҳои беҳтаринамро дар бобати тани сиҳҳати қавӣ ба Шумо, бахту саодат, ҳамчунин пешрафт ва шукуфоиӣ ба халқи Ўзбекистон қабул фармоед.

Мегавати СУКАРНОПУТРИ,
Президенти Ҷумҳурияти Индонезия.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Аълоҳазрат,

Аз номи халқи Сурияи Араб ва шахсан аз номи худ изҳор кардани муборакбодии самимона ба Шумо ва халқи бародари Ўзбекистон дар мавриди иди миллии Ҷумҳурияти Ўзбекистон ба ман қаноатмандии бузург мебахшад.

Аз мавриди истифода бурда, ба Шумо тандурустӣ, бахту саодат ва ба пешрафту шукуфоиӣ минбаъдаро ба халқатон таманно дорам.

Аълоҳазрат, эҳтироми калони нисбататон доштаамро қабул фармоед.

Башар АЛ-АСАД,
Президенти Ҷумҳурияти Сурияи Араб.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Аълоҳазрат,

Дар мавриди иди миллии Ҷумҳурияти Ўзбекистон ба Шумо аз номи халқ ва Ҳукумати Шоҳигарии Хошимиёни Урдун ирсол кардани муборакбодиҳои самимона ба ман қаноатмандии бузург мебахшад.

Дархостҳои пешрафту фаровонии минбаъдаро ба халқи мамлакататон, ба Шумо, Аълоҳазрат бошад, тани сиҳҳати қавӣ ва ба бахту саодат ба ман қаноатмандии бузург мебахшад.

Абдуллоҳи ДУЮМ,
Шоҳи Урдун.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Аълоҳазрат,

Ба Шумо Аълоҳазрат ирсол кардани муборакбодиҳои самимона ва дархостҳои беҳтарин дар мавриди иди миллии Ҷумҳурияти Ўзбекистон, ки ба ман қаноатмандии бузург мебахшад.

Мўътақид ҳастам, ки равобити бародарона байни мамлакатҳоямон, ки асосашро ҳамкории зич ташкил медиҳад, минбаъд амиқ гардида, ҳаматарафа инкишоф меёбад.

Ба Шумо, Аълоҳазрат тани сиҳҳати мустаҳкам, ҳаёти тўлонӣ, бахту саодат, ба халқи бародари Ўзбекистон бошад, шукуфоиро таманно дорам.

Адвокат Муҳаммад Ҷамируддин СИРКАР,
Президенти Ҷумҳурияти Мардумии Бангладеш.

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон

Ба муносибати иди Рўзи истиқлолияти Ҷумҳурияти Ўзбекистон аз номи халқи Ветнам ва шахсан аз номи худам ба Шумо ва ба халқи Ўзбекистон муборакбодиҳои самимонаи гарму ҷўшонро ирсол мекунам.

Бигузор, муносибатҳои дўстона ва ҳамкории анъанавии байни Ветнам ва Ўзбекистон ҳар рўз инкишоф таҳким ёбад.

Бигузор, халқи Ўзбекистон таҳти сарпарастии Шумо мамлакати шукуфон ва фаровонро бунёд кунад.

Ба Шумо, ҷаноби Президент, тани сиҳҳати қавӣ, комёбиҳои калонро дар ин вазифаи масъулиятноки воло таманно дорам.

Чан Дик ЛИОНГ,
Президенти Ҷумҳурияти Сотсиалистии Ветнам.

Роҳи пуршарафи истиқлол

Ёздаҳ 1991 2002 соли мўъҷизавӣ

Маънавиёт ва маърифат болу пари пешрафт аст. Инро дар тўли ёздаҳ соли тараққиёти мустақилонаи Ўзбекистон ҳар кадомамон дақиқан ҳис кардем. Пай бурдем, ки нақши маънавиёту маърифат дар бобати таъмини ризомандии байни миллатҳо, пойдор гардидани сулҳу осоиш низ хеле калон аст. Маънавиёту маърифат дар бобати аз як гиребон сар баровардa фаъолият пеш бурдани дину конфессияҳои мухталиф ҳам аҳамияти калон касб намуд.

Дар поён дар ин хусус мухтасар нақл мекунем.

14. Ризоияти миллӣ-кафолати мўътадилӣ

Ўзбекистон мамлакати сермиллат буда, дар ҳудуди он намояндагони беш аз яксаду сиюшаш миллату халқият ҳаёт ба сар бурда, барои шукуфонии мамлакат, баланд гардидани сатҳи зиндагонии аҳолӣ саҳми калон мегузоранд. Барои намояндагони ин миллатҳо баробари мардуми таҳҷоӣ кулли шароит фароҳам оварда шудааст. Онҳо ба забони модарии худ таҳсили илм мегиранд, рўзномаву маҷаллаҳоро мутолиа мекунанд, аз барномаҳои гуфторҳои телевизиону радио баҳрвар мешаванд.

Инро дар мисоли тоҷикон низ дидан мумкин аст, ки аз чиҳати нуфузи аҳолӣ дар Ўзбекистон ҷои дуюмро ишғол мекунанд. Рўзномаи ҷумҳурии «Овози тоҷик» ҳафтае ду маротиба мунтазам рўи чопро мебинад, Барномаҳои «Рангинкамон» ва «Дар оилаи ягона» мунтазам пахш мегарданд. Дар радиои ҷумҳурӣ гуфторҳо ба забони тоҷикӣ мунтазам шунавонида шуда, вақти он зиёд гардидааст. Дар вилоятҳои Самарқанду Сурхондарё, Бухоро ба забони тоҷикӣ рўзномаҳои алоҳида нашр мегарданд. Дар ноҳияҳое, ки тоҷикон дастҷамъона истиқомат доранд, саҳифаи тоҷикӣ мунтазам рўи чопро мебинад. Маркази миллии тоҷикон арзи ҳастӣ мекунанд. Дар нашриёти «Ўзбекистон» ба мақсади кўмак гардондани талаби мактабҳои тоҷикӣ ба китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимӣ шўъбаи алоҳида кор мекунад. Дар Маркази таълими ҷумҳурӣ методист барои мактабҳои тоҷикӣ фаъолият пеш мебарад. Зодрўзу шабҳои эҷодии намояндагони беҳтарини адабиёту олимони тоҷик дар доираҳои мухталиф чашн гирифта мешаванд. Ба ин ҷашн гирифта шудани зодрўзу шабҳои хотираи Фирдавсӣ, Низомӣ, Рўдакӣ, Ҳофизи Шерозӣ, Камоли Хуҷандӣ, Ҷонибеки Кувноқ ва дигарон мисоли равшан шуда метавонад.

Ва ин муносибати хайрхоҳонаро мо дар ҳар қадам нисбати забон, урфу одат, анъанаҳои намояндагони беш аз 136 миллату халқияте мебинем, ки дар Ўзбекистон зиндагӣ мекунанду онро Ватани маҳбуби худ мепиндоранд. Маҳз муносибати эҳтиёткорона ба забону адабиёт, анъанаву урфу одатҳои онҳо, ҳамчунин ҳаракатҳои озодонаву ҳамоҳангиаи ин миллату халқиятҳо асоси таъмини сулҳу осоиш ва мўътадилӣ дар мамлакат мебошад. Дар Конститутсияамон баробари ҳуқуқи шаҳрвандон новобаста аз миллату эътиқодашон кафолатнок гардидааст. Як қатор дигар санадҳои қонунгузорӣ бошанд, онро аз нигоҳи қонунӣ мустаҳкам кардаанд.

Дар бобати таъмин кардани ризоияти миллӣ саҳми коркунони Маркази ҷумҳурии байналмилалии фарҳангӣ калон аст, ки онро одатан «Созмони Милали Муттаҳиди хурд» ном мебаранд. Маркази мазкур моҳи январи соли 1992 созмон ёфта, аввали соли кунун даҳсолагии созмон ёфтани он мутантан қайд гардид. Фаъолони ҷунбиши мазкур муносиб тақдир гардидаанд. Аз он ҷумла, ҷонишини раиси Маркази фарҳанги тоҷикони «Ориёно»-и Тошкандашахр Шарофат Эрматова ба мукофоти волои Ватан—ордени «Дўстлик» мушарраф гардид. Маркази байналмилалии фарҳанги ҷумҳурӣ барои созмон додани марказҳои миллии фарҳангии миллатҳо ва кўмакрасонӣ ва дар дигар кўмакҳо ба эътиборро пурзўр гардондааст. Аз ин рў алҳол 122 чунин марказ дар саросари ҷумҳурият фаъолият пеш бурда, дар бобати мустаҳкам кардани риштаи дўстӣ байни халқи Ўзбекистон саҳм мегиранд.

Дар тадбирҳои мухталиф, аз он ҷумла ҷашнгирии Наврўз, иди истиқлол, Конститутсия фаъолона ширкат меварзанд.

Маркази байналмилалии фарҳанги ҷумҳурият таҳти сарпарастии раиси худ Карим Расулов барои фаъолона ҳамроҳ гардидани марказҳои миллии фарҳангӣ дар ҳаёти ҷамъиятиву сиёсии мамлакат саъю кўшиши зиёдеро ба харҷ медиҳад. Маркази мазкур якчоя бо созторҳои давлативу ҷамъиятӣ дар амал нуктаҳои Конститутсияро дар бобати озодона рушд ёфтани шаҳрвандони миллати дилхоҳ ба рўи об баровард, ба созгории муносибатҳои байнимиллӣ мусоидат мекунад. Дар тўли фаъолияти беш аз даҳсолааш маркази мазкур фаъолияти худро доманадор карда, ба марказе табдил ёфт, ки на танҳо худдаркунии миллии ўзбекистониён, балки фаъолонаи иҷтимоии онҳоро ҳам вусъат дод.

Сиёсати Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон, ки ба эҳёву нигоҳ доштани арзишҳои миллӣ нигаронда шудааст, дар марказ диққату эътибори марказҳои миллии фарҳангӣ буда, фаъолияти худро мунтазам такмил дода мегиранд. Се сол мукаддам маркази байналмилал семинари солонаро таҳти унвони «Ризоияти байнимиллӣ-кафолати мўътадилӣ» гузаронд ва он давом мекунад. Шиори асосии он даъвати сарварон давлатамон гардид, ки мазмунаш чунин аст: «Истиқлол, сулҳу салоҳ ва ризоияти байнимиллиро шаҳрвандиро дар ҷамъияти бо тамоми ҳастӣ эҳтиёт намоем».

Ва ин шиор дар фаъолияти марказ қутбнамо мегардад. Дар бисёр конфронсу семинарҳо дар ин бобат ҳарф зада мешавад ва таъкид мегардад, ки сулҳу салоҳ ва осоиштагиро дар мамлакат чун гавҳараки чашм эҳтиёт намудан вазифаи ҳар як шаҳрванди Ўзбекистон новобаста ба миллат, вазъи иҷтимоӣ ва эътиқодаш мебошад. Ба ин гузарондани конфронсҳо таҳти унвони «Фарҳанги муносибатҳои байнимиллӣ дар Ўзбекистони соҳибистиқлол», бахшида ба 660-солагии зодрўзи Соҳибқирон Амир Темур ва ғайра мисол шуда метавонанд.

Баробари ин маркази байналмилал дар бобати гузарондани мулоқоту воҳўриҳо бахшида ба Рўзҳои фарҳанги дигар мамлакатҳо, 1000-солагии ҳамосаҳои «Манас» ва «Алпомиш», ҷашнҳои А.Пушкин, И.Ҳёте ва ғайра нақши сарвариро бозида, эътирофи умумро сазовор гардид.

Имрўзҳо агар ба биноӣ Маркази байналмилали фарҳанги ҷумҳурӣ сар халонед, гувоҳи меҳнати зарбдорона мегардед. Дар ин чо миқдори зиёди одамонро мебинед. Намояндагони тамоми миллатҳо барои ҳозир кардани тўҳфаи муносиб ба ин ё он воқеаи фарҳангӣ хеле ҷиддӣ тайёрии пухта мебинанд.

15. Маҳаки маънавии ҷамъият

Таърихи бисёрсолаи мамлакатамон он далелро пурра тасдиқ мекунад, ки дар тўли ҳазорсолаҳо Ўзбекистон маркази амалиёти мутақобилаи динҳо, фарҳанг ва сохтори мухталиф будааст. Ва имрўзҳо низ ин анъанаи нек идомаи худро ёфта, намояндагони дину конфессияҳои мухталиф дар рўҳи дўстӣ, ризоият, ҳамдигарфаҳмӣ ҳаёт ба сар бурда, барои гул-гулшукуфии Ўзбекистон саҳми муносиби худро мегузоранд. Дар мамлакати мо таҳаммули рўшдгўии этникӣ, фарҳангӣ ва динӣ меъёри ягона гардида, яке аз хислати муҳими халқи Ўзбекистонро ба сарасари дунё намоиш медиҳад. Дар тўли ёздаҳ сол дар соҳаи мустаҳкам кардани эътиқод ҳам дар Ўзбекистон корҳои бисёре ба иҷро расонда шуданд, ки ба ҳар як инсон ҳуқуқи озодона интихоб кардани фикр, виҷдон ва динро додааст.

Як далелро алоҳида зикр кардан лозим меояд. Дар Ўзбекистон ба тамоми динҳо як хел муносибат карда мешавад. Давлат ба кори дин дахолат намекунад ва аз ташкилотҳои динӣ талаб карда мешавад, ки ба корҳои давлат низ дахолат накунанд.

Баробари истиқлолият дар Ўзбекистон мафкураҳое пеш аз ҳама аз байн бардошта шуданд, ки онро мо атеизм ва атеистӣ ном мебурдем. Дар тўли ҳукмронии 70-солаи салтанати пештар ин мафкураҳо дар ҷамъияти мо мақоми калон доштанд ва корманди он сохтор қадру қиммати калоне молик буд. Бо ҳамин васила кормандони мафкураи салтанати гузашта ҳаракат карданд, ки мардумро аз решаи маънавии худ маҳрум созанд, номи ниёкони бузурги худро аз ёд бароранд.

Яке аз қонунҳои аввалине, ки дар мамлакат қабул гардид, ин «Дар бораи озодии виҷдон ва ташкилотҳои динӣ» буд, ки 14 июни соли 1991 қабул гардид. Ва он ҳанўз то эълон гардидани истиқлолияти Ҷумҳурияти Ўзбекистон қабул гардида, дар пойгоҳи қонун ин соҳаро танзим гардонд. Аз рўи моҳият ҳуҷҷати мазкур пеш аз ҳама пеши роҳи низоъҳоро дар пойгоҳи динӣ баст, ки онҳо дар дигар ҷамоҳири иттифоқи собиқ сар заданд. Мувофиқи ин қонун баробарии тамоми шаҳрвандон новобаста аз миллат, нажод, мансубияти иҷтимоӣ ва эътиқод эълон карда шуд. Моҳи маи соли 1998, яъне баъди қариб ҳафт соли истиқлолият ба қонуни мазкур тағйироту иловаҳо ба назардошти дигаргуниҳои давру айём дохил карда шуданд.

Идҳои муқаддаси динӣ—Иди Рамазон ва Иди Қурбон расман қайд гардида, рўзи истироҳат эълон шудаанд.

Дар тўли ёздаҳ соли истиқлолият бисёр масчидҳо ва мадрасаҳо, калисоҳо ва ғайра сохта шуданд. Ба ҷумлаи онҳо масчидҳои ҷомеи Калони Бухоро, Шайх Зайниддин ва Хоҷа Аҳрори Тошканд ва калисоҳоро дар Тошканду Самарқанд шомил гардондан мумкин аст.

Мазорҳоямон ободон гардиданд, барои мутафаккирони номдори соҳаи дини ислом маҷмўъҳо сохта шуданд, ки ба он маҷмўъҳои Ал-Бухорӣ, Мотуридиро дар Самарқанд, Нақшбандиро дар Бухоро ва ғайра шомил гардондан мумкин аст.

Одамонаро дар солҳои мустабид аз ба масчид рафтан ва ҳатто зиёрат кардани қабрҳои волидону пайвандон метарсиданд. Ҳатто хондани ҷаноза, никоҳ манъ гардида буд. Ҳоло бошад он аз ҳаёти маънавии ҳар як шаҳрванд мақоми муҳимро ишғол кардааст. Ягон кас барои оят хондан аз Қуръони Карим, зиёрат кардани қабрҳо, ободу кардани қабристонҳо ва муқаддасҷойҳо «гўшмол» намегирад.

Намояндагони дигар миллатҳо ҳам дар бобати озодии виҷдон ба ягон монеъгӣ дучор намегарданд. Аз рўи маълумотҳои Кумитаи оид ба корҳои дини назди Девони Вазирон маълум мегардад, ки алҳол дар ҷумҳурият 187 ташкилоти динии ғайриисломӣ номнавис гардидааст, ки ба 15 конфессия мансубанд.

Маълумотгирии динӣ ҳам ба пояи нави баланд расидааст. Ҳоли ҳозир дар назди Идораи мусалмонони Ўзбекистон Донишкадаи ислом, даҳҳо мадрасаҳо фаъолият пеш мебаранд. Дар онҳо беш аз ҳазор нафар сабақ мегиранд. Баҳори соли 1999 мувофиқи Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон дар назди Девони Вазирон Донишгоҳи давлатии ислом созмон дода шуд, ки ҳоли ҳозир дар он 750 муҳассил таҳсил мегирад. Дар заминаи ин донишгоҳ тадқиқотҳои илмӣ дар соҳаи таърих ва вазъи кунунии фиқҳ амалӣ гардида, литсей дари худро боз намудааст.

Ба намояндагони динҳои дигар низ имконияти таҳсил фароҳам оварда шудааст. Дар ин бобат семинарияҳо ташкил ёфтанд.

Ва ризоияти динӣ, ки асоси мўътадилӣ дар мамлакатамон аст, аз тарафи ҷомеаи ҷаҳонӣ омўхта, таҷриба дар ин бобат оммавӣ гардонда мешавад. Минҷумла дар ин бобат борҳо конфронсу семинарҳои байналхалқӣ барпо гардиданд ва барпо мегарданд. Масалан, Маркази миллии Ҷумҳурияти Ўзбекистон оид ба ҳуқуқи инсон якҷоя бо Кумитаи оид ба корҳои дини назди Девони Вазирон, Маркази омўзиши афкори ҷамъиятии «Иҷтимоӣ фикр» бо ташкилотҳои байналхалқӣ семинари доимоамалкунандаро таҳти унвони: «Муколамаи байнидинӣ-асоси мўътадилӣ» мунтазам мегузаронанд. Конфронси муштарак таҳти унвони «Дар зери як осмон аҳлона зиндагонӣ кунем» кайҳо аз доираи мамолики Осиёи Марказӣ берун баромадааст. Моҳи сентябри соли 2000 таҳти васояти Ҳукумати Ўзбекистон дар пойтахтамон конгресси ЮНЕСКО оид ба муколамаи байни динҳо ва фарҳанги ҷаҳонӣ гузашт.

Дар мамлакатамон муколамаи байнидинӣ ба маҷрои хуб ворид гардидааст ва он маҳаки муҳими маънавӣ дар бобати пешрафти ҷамъият гардидааст. Зеро ҳамагон хуб дарк кардаанд, ки он бо мо гояҳои накукорӣ, адолат ва аз бар кардани арзишҳои маънавиву ахлоқиро бармегардонад ва асоси муҳим дар бобати таъмини ризоияти миллӣ гардидааст. Ризоияти миллӣ бошад, асоси муҳим дар бобати пешрафти минбаъда аст.

Э.ТУРДИКУЛОВ.
Аксбардор: В. ПОРТНОВ.

Ба ҷаҳон рў меоварад

Шаҳрисабзи қадимаву ҳамеша ҷавон бо обидаҳои таърихии худ ва ба сифати Ватани соҳибқирон Амир Темур будан дар саросари ҷаҳон машҳур гардидааст. Ба туфайли истиқлол ин шаҳри қадимаву ҷавон, ки алҳол ба 2700-солагии худ тайёрӣ мебинад, дорои корхонаҳои замонавӣ гардид. Корхонаҳои истеҳсолии Кеши қадима алҳол ба маҳсули дасти худ бозори ҷаҳониро ишғол менамоянд.

Яке аз ин гуна корхонаи замонавӣ истеҳсолоти муштараки «Оқсарой-тўқимачи ЛТД» мебошад, ки калобаву риштаҳои ахли меҳнати он тайёркарда ба мамлакатҳои Аврупо, Амрико фиристода шуда, ба онҳо талаб пайваста меафзояд. Аз ҳама муҳимаш, маҳсулоте, ки дар корхона истеҳсол мегардад, пурра ба содирот меравад.

Дар тўли се моҳи охир аҳли корхона 1 миллиарду 884 миллион сўмина маҳсулотро ба содирот бароварда, ки аз нақша хеле зиёд мебошад.

Баробари ба истифода супурдани корхона 663 нафар бо шуғли доимӣ фаро гирифта шуданд. Онҳо аз саъю кўшиши намояндагони муҳтахассисони Ҷопон, Туркия, Амрико ва Ўзбекистон миннатдор ҳастанд. Чунки маҳз онҳо таъсисгарони корхонаи муштарак мебошанд.

Дар сурат: коргарони пешқадами корхона **Хуршеда Тўраева, Зарема Ҷемилова** ва **Рената Сурова.**

Матн ва сурати Ш.ШАРОПОВ (ЎзА).

Ҳунар давлати поянда

Коллеҷи касбу ҳунари ноҳияи Бойсун таълимгоҳест, ки баҳри тарбияи ҷавонон ва бо касбу кор таъмин намудани онон ҳиссаи босазо мегузорад. Роҳбарии ин даргоҳро омўзгори варзида Абдуқаҳҳор Раҳмонов дар ўҳда дорад. Хабарнигори мо чанде қабл бо кору бори омўзгорону донишҷўёни ин даргоҳ аз наздик ошно шуд.

Гузаштагони мо дар борӣ ҳунар ва ҳунармандӣ андешаҳои ҷолиб гуфтаанд. Зеро ҳар кас ки соҳибҳунар аст, соҳиби обрўст. Шоир Низомӣ дар бораи ҳунармандӣ гуфта:

> **Дар ҳунар кўш, к-аз ҳунармандӣ**
> **Даркушоӣ кунӣ на дарбандӣ.**

Воқеан шахсе, ки ҳунар дорад, илочи зиндагиро бештар пайдо мекунад ва беҳтар мебуд. Марде, ки соҳибкасб аст, ҳеҷ гоҳ ба кори паст даст намезанад. Аз ин хотир гузаштагони мо фарзандони хешро то метавонистанд касбу ҳунар омўзондаанд.

Солҳои охир ҳукумати ҷумҳурӣ ба хотири соҳибҳунар кардани ҷавонон бисёр корҳои хайрро ба анҷом расонид. Қабули дастури миллии тайёр кардани кадрҳо низ гамхорӣ ба ҷавононро дар назар дорад. Ҳоло зинаи дуюми ин усули мазкур сохт шудан иқтисодиёти ҳам татбиқ мешавад.

Коллеҷи касбу ҳунари Бойсун асосан мақсади ба ҷавонон ҳунар омўзондан ва дар ин чода меҳнат кардани онҳоро дорад. Хушбахтона, заҳмату кўшишҳои устодон ва ҳунаромўзони таълимгоҳ мо бар бас намерасад. Бисёре аз шогирдони ин даргоҳи таълимӣ ҳоло дар таҳсил коллеҷ таълимгоҳи муассисаҳои ҳунарӣ, вилоят ва ҷумҳуриамон кор мекунанд, дар пешрафти ин марказ дар онҳо доштанд ҳиссаи худ бо ободии диёрамон ҳиссаи босазо мегузоранд.

Мардуми ноҳияи Бойсун ба ҳунарҳои халқӣ меҳру муҳаббати беандоза доранд. Дар таълимгоҳ мо ҳунарҳои халқӣ аз қабили токидўзӣ, кашидадўзӣ, тайёр намудани ҳар гуна таомҳои миллӣ омўзонда мешаванд, устоҳои радио, телевизион, телефон ва ғайра тайёр мегарданд. Биноӣ таълимгоҳ мо кўҳна бошад ҳам, дар он барои толибилмон таҳсил хамаи шароит мавҷуданд. Дар таълимгоҳ 36 нафар устод омўзгорон кор мекунанд. Ҳоло мо 250 нафар толибилм дорем.

Китобхонаи коллеҷ мо зиёда аз 10 ҳазор нусха китобҳои дарсӣ ва илмӣ дорад. Хонаи маърифат ва маънавияти таълимгоҳ хеле хуб ҷиҳозонида шудааст. Дар ин ҷо гўшаҳои «Табиатшиносӣ», «Мо Ватани худро дўст медорем», «Фарзандони некноми Ватан» амал мекунанд. Дар ин ҷо ҳам назариявӣ ва ҳам амалӣ мегузаранд. Дарсҳои амалӣ бештар дар шаш нуқтаҳои хизматрасонӣ, ки бевосита ба таълимгоҳ тобеъ мебошанд, гузаронда мешавад. Яъне дар тасарруфи коллеҷи мо сартарошхона, ошхона, нонвойхона, устохонаҳои таъмири пойафзол, таъмири радио ва телевизион мавҷуданд. Аз рўи шартнома ин дўконҳо ба хазинаи коллеҷ ҳар моҳ пул месупоранд. Барои онҳое, ки ҳоҳишон дар кор ҳамаи кор кар дарс мекунад. Ҳамаи синфхонаҳо бинобар талаботи рўз чиҳозонида шудаанд. Ба шогирдон устодони болаёқат Д. Қодирова, К. Равшанов, Х. Худойқулова, Б. Раҳматов, И. Эргашева дарс мегўянд.

Ба қарибӣ дар коллеҷи мо озмуни вилояти «Намоиши маҳсули дасти хонандагон» баргузор гашт. Дар он зиёда аз 110 нафар шогирдони коллеҷҳои вилоят ширкат варзидаанд. Вай хеле шавқовар ва бо баҳсҳои домандор гузашт. Дастранҷи хонандаҳои таълимгоҳи мо голиби озмун дониста шуд. Мақсад аз ин чорабиниҳо дар ҷавонон бедор кардани шавқу завқ нисбати ҳунарҳои миллӣ ва бозомўзондани онҳост.

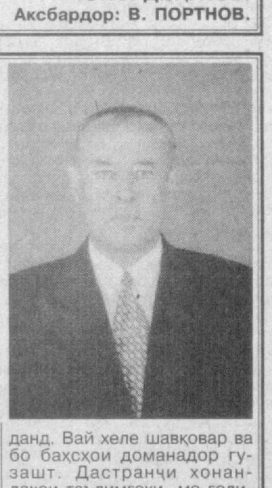

Дар урфият ба як мард чил ҳунар кам аст мегўянд. Хеле хуб мешуд, агар ҷавонони мо соҳиби чандин ҳунар гарданду ба ободии Ватани азизамон ҳисса гузошта бошанд.

Нуралии РАҶАБ,
пайнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Сурхондарё.

Рўзҳои шоира Светаева

Дар Иттиҳодияи оҳангсозони Ўзбекистон рўзҳои ҷашнии шоира Марина Светаева ба муносибати 110-солагии зодрўзаш гардид, ки он ба баъд дар ҳар ду ассисаҳои фарҳангӣ идома ёфт.

Аввали ин барнома мусиқӣ мусиқию адабӣ буд, ки дар он аз ашъори Светаева шеърҳо хонда шуданд ва ба онҳо оҳанг садо доданд.

Дар ин маҳфил намояндаи «Росзарубежсентр» Давлатбек Саъдуллоев аз хусуси роҳи эҷодӣ ва ҳаёти шоира нақл намуд.

Дар бахши дигари маҳфили гиромидошти Светаева, ки дар клуб—музеи Анна Аҳматова баргузор шуд, як базми шеърро мемоед, ки мусоирон аз шеърҳои худ қироат намуданд.

Бо иштирок ва ташаббуси мактабҳои олӣ дар китобхонаи Донишгоҳи миллии Ўзбекистон ба номи Улуғбек донишҷўёни мактабҳои олӣ светаевахонӣ анҷом ёфт, ки он ба муҳаррар гаштааст. Дар аввали моҳи октябр бошад, инчунин ду маҳфил ба ин муносибат баргузор карда шудааст.

Хабарнигори мо.

Ҳуқуқ ва ахлоқ

Шаҳр бедарвоза нест

Содиқ панҷ моҳ боз бистарӣ аст. Пойҳояш кор намекунанд. Дар айвони барҳавои падар чашм аз сақф наканда рӯзро кӯр мекунад. Ба падару модари пираш ва ҳамсару писарчаҳои дӯстрӯяш, ки дар атрофаш ҷунбуҷӯл доранд, менигараду дилаш ба танг меояд. «Акнун чӣ мешуда бошад? Маблағе ки барои тӯи писарчаамон ғун карда будем, ба дорую дармон сарф шуд. Бо нафақаи волидон магар рӯз гузаронида мешавад?» Аз кунҷи чашмонаш ашк таровида ба болишт мерезад...

Модар ҳамаи инро мебинаду бо остини куртааш ашки чашмонашро пинҳон мекунад:

— Илоҳо хонаи золимон бисӯзад!,— аз дил мегузаронад ӯ.

Падар бошад бо чеҳраи мушавваш каланд мезанад, то ки ниҳолу кӯчатҳои бо ҳавас шинондаи писараш нашъунамо ёбанд. Суруди ғамангезро зери лаб замзама карда, ҳар замон рӯи арақшорашро пок карда ба писаре, ки такягоҳаш буду имрӯз боимдод сӯяш менигарад, нигоҳ мекунаду аламаш дучанд мегардад:

-Худоё зулмкунандагонро худат ҷазо деҳ!..

Содиқ дар назди хонаашон устохонаи мошинтаъмиркунӣ дошт. Мошинаҳои одамонро таъмир намуда, аз паи он рӯз мегузаронд. Боре ҷӯрааш Равшан ба хонаашон омада аз ӯ илтимос кард, ки ҳамроҳаш ба шаҳри Деҳнав раванд.

—Машина хариданиам, ҷӯраҷон! Дар Деҳнав нархи мошинҳо арзон, мегӯянд. Ту фарқи машинаҳоро хуб медонӣ, барои интихоб кардани машина ёриатро дареғ намедоштӣ.

Содиқ илтимоси дӯсташро дар замин намонд. Чунки ӯ ҳам барои қисмҳои эҳтиётӣ ба он ҷо рафтанаш лозим буд.

Бозори Деҳнав аз одам пур буд. Ба ҷӯраҳо мошини «Жигулӣ»-е писанд омад. Бо соҳиби машина савдоро пазонданд ва машғули пулшуморӣ шуданд. Аз кучое Турсун ном ҳамдеҳаашон, ки дар умури корҳои дохилаи ноҳия кор мекард, пайдо шуда, ба мошина харидор шуд. Вале дусад ҳазор сӯмаш нарасид.

—Ҳамин мошинро ман гирам, дусад ҳазор сӯм ба ман деҳ. Ту дафъаи дигар мегирӣ,..

—Ман аллакай мошинаро харид кардам, ака.

—Ҳоло ҳам сари вақт аст, фикр карда бин.

—Гуфтам-ку ака, харидам.

—Ҳӯ бача, дониста мон! Ҳамин дусад ҳазор сӯмро бо ду дасти адаб ба ман месупорӣ.

Ҷӯраҳо ба дуғу пӯписаи ӯ эътибор надода ба машина қисмҳои эҳтиётиро бор карданду сӯи манзилашон роҳ гирифтанд. Мили соат шаши бегоҳро нишон медод. Борони пуршиддат меборид. Вақте ки ба кӯчаи марказии шаҳр расиданд, ду нафар занро диданд, ки сару либосашон тар шуда аз раҳгузарон имдод мепурсиданд.

—Бечораҳо, шип-шипта шудаанд, як кори савоб кунем? Равшан мошинро нигоҳ дошт. Занҳо илтимос карданд, ки то беморхонаи «Ёрии таъҷилӣ» баранд. Дар назди беморхона мошинаи Турсун меистод. Баъди аз мошина фаромадани занҳо, аз қафои мошинаи Турсун Амрулло ном коркуни умури корҳои дохилаи ноҳия баромада омад ва омирона ба бачаҳо «Ба шӯъбаи корҳои дохилӣ!» гуфт. «Чаро?» «Баъд мефаҳмед?» Баъди каме роҳ гаштан боз як низомипӯши дигар даст бардошт ва бо исрори Амрулло ӯро ҳам ба машина савор карданд.

Равшан нохушиеро ҳис намуда, машинаро сӯи хонаашон ронд. Падару модари Равшан ба ҳарос афтода хостанд ба прокуратура хабар диҳанд. Лекин Амрулло ва Чорӣ гуфтанд:

—Хола, тағоӣ, ҳеҷ ташвиш накашетон, инҳо моро то ҷои корамон мебаранд, шуд таги борон намонем! Модари Равшан ҳам ба мошин савор шуд. Амрулло аз машина фаромада дарҳол «Группа!» гӯён фарёд зад. Даҳ-понздаҳ нозир аз бино давида баромада дасти Равшану Содиқро тоб дода, ба замин хобониданд, баъд кашолакунон ба бино даровварданд. Модари Равшан доду фарёд кард, вале ҳеҷ кас эътиное намекард. Содиқ мамониат нишон доданӣ шуд, лек Чорӣ бо оринҷи даст ба миёни ӯ зада афтонд, дигарон лагадкӯбаш карданд. Аҳволи Равшан ҳам ҳамин тавр буд. Аз шиддати зарбаҳо Содиқ аз ҳуш рафт...

—Ба худ биёмад, соат сеи шаб будааст. Маро кашолакунон ба қабати дуюм баровварданд,- бо азоб нақл намуд Содиқ.

Амрулло, Чорӣ, Турсун ва боз ду се каси дигар Равшанро зада пурсиш мекарданд. Баъд аз мӯям кашида сарамро ба стол заданд. Гуфтам: гуноҳам чист? Гуфтанд: «Ҳоло намедонӣ?» Надонӣ бидон. Ту ба номуси занҳо таҷовуз кардаӣ?! Ман ҳайрон шудам: «Кадом занҳо?» «Заноне, ки бо мошин ба беморхона овардед». «Астағфуруллоҳ! Онҳо ҳамсинни модаронамоянд. Ба болои ин ба афту ангори онҳо нигоҳ кардани кас нашояд. Онҳо хонаро тарк карданд. Ба хона ду нафар зан, ки мо барои савоб онҳоро то беморхона бурда будем, даромаданд:

—Подоши некии мо ҳамин буд, магар, нокасон! —гуфт Равшан.

—Бубахшед, бачаҳо. Мо ҳам рӯз гузарониданамон лозим. Инҳо ба мо ҳамин тавр супориш доданд...

Нозирон даромаданд.

—Хӯш, ба айбатон иқроред?

—Акаҷон, моро парронда кушед, сарамонро буред, лекин ин гуна тӯҳмат накунед!

—Набошад, нашъа истеъмол мекунам, мефурӯшам, гуфта нависед.

—Ҳаргиз!

—Молҳои дар магазин бударо дуздидем гуфта нависед, ин сабуктар!

—Чаро охир?

Моро боз заданд. Миёнам дард мекард. Фақат ба қафо нигоҳ мекардам, чунки дар қафоям қирраи диван меистод. Амрулло ба шикамаш бо тамоми қувва лагад зад. Миёнам ба қирраи диван зада дарди ҷонкоҳеро дар вуҷудам ҳис кардам. Дигарашро намедонам, дар беморхона чашм кушодам.

—Беморхонаи ноҳия ҷавонони мадҳушро қабул накард. Гуфтанд «инҳо бемори мо нест» ба сӯҳбат ҳамроҳ шуд падари Содиқ. Шабонгоҳ қариб 130 км роҳро тай карда, ба беморхонаи вилоят бурдем. Онҳоро ба шӯъбаи «реаниматсия» қабул карданд. Чиҳилу панҷ рӯз даво карданд. Ҷароҳати Равшан сабуктар будааст, ӯ мисли пештара корашро давом дода истодааст. Лекин писари бечораам фалаҷ шудааст. Ба ташкилотҳои болоӣ мурочиат намудем. То панҷ моҳ натиҷае нашуд. Як адвокати (додгустариш) хуб гирифта будем. Ӯ гуфт, ки прокуратура нисбати инҳо парвандаи ҷиноӣ кушодааст. Акнун он сабукандешон омада боисрор аз Содиқҷон «даъвоям нест», гӯён хат навишта доданашро илтимос карда истодаанд. Писарам низ ҷавоби ҳаққонӣ дод. «Маро ба по хезонед, ман аз бахри даъвоям мегузарам» гуфт. Канӣ, парвардигор ба дардаш шифо медоду аз бахри ҳар гуна даъвову аризаҳо мегузаштам.

—Шаҳр бедарвоза нест! Онҳо бояд, мувофиқи кирдорашон ҷазо гиранд! Модари Содиқ ин дафъа бо овози баланд гиря карда нозирони худсарро дуои бад мекард...

Улдон ҚАРАЕВА,
мухбири «Овози тоҷик» дар вилояти Қашқадарё.

Турфа олам

Доруи даво барои маризиҳои сахт

Тамара Воробёва академики россиягӣ буда, солиёни дароз дар бобати пешгирӣ кардани маризиҳои хавфнок тадқиқот пеш мебарад. Ба қарибӣ вай доруеро таҳти унвони «Ватурид» офарид, ки бо кӯмаки он саратони акнун оғозёфта, варамҳои мухталиф, касалии тарбод, полиартрит, диққи нафас ва ҳатто СПИД-ро дар вақти муайян табобат кардан мумкин аст.

Ҳамагон хуб медонанд, ки дар ҳар як организми зинда ба ҳисоби миёна 13 миллиграм симоб мавҷуд аст. Ва ҳамин симоб организмро аз ҳар гуна микробҳои маризиҳои гузаранда ҳифз мекунад. Кам шудани миқдори симоб бошад, дар организм боиси осеб дидани ҳуҷайраҳо мегардад ва хоҳу ноҳоҳ маризиҳои мухталиф сар мезананд. «Ватурид» бошад, дар таркибаш симоби фаровон дорад. Аз ин рӯ дар Россия дар бобати дар ҳаҷми зиёд тайёр кардани он тамоми имкониятҳо сафарбар мегардад.

Академики россиягӣ барои ин доруяш 20 патент гирифтааст. Махсусан америкоиён аз паи ба даст овардани ин доруву кӯч бандондани Воробёва мебошанд. Вале академики россиягӣ мамлакати худ, Петропавловски худро аз ҳама чиз авлотар дониста, дар ҳамин ҷо монда меҳнат карданро барояш маъқул мепиндорад. Вай иброз дошт, ки барои вай пулу мол даркор нест. Самараи меҳнати хешро дар рӯҳияти одамон дидан барояш афзалтар мебошад. Охир боигарӣ чирки даст аст, аммо кори нек абадан боқӣ мемонад.

Зарари телевизор

Телевизор ва барномаҳои он фарзандонамонро фарбеҳ, кундзеҳн ва бешафқат мегардондааст. Ба ҳар ҳол дар Австралия тадқиқот гузаронда, ба чунин хулоса омадаанд. Зеро кормандони тибби маҳаллӣ баъди ба рӯи об баромадани назорати мухталиф чунин хулосаро ба ҳукми умум пешкаш карданд ва аҳли ҷамъият ба ин фикр ҳамовозии гарму ҷӯшони худро баён сохт.

Аз хабари воситаҳои ахбори оммавии мамлакат маълум мегардад, ки дар ин ҷо ҳатто кӯдаки чормоҳа ҳам ба телевизор «руҷӯ» кардааст. То ба синни панҷ расидан кӯдакон ба ҳисоби миёна ҳар рӯз ду соатӣ вақти худро ба тамошои телевизор сарф мекардаанд.

Бозиҳое, ки дар телевизор намоиш дода мешаванд, одатан барои маҳв сохтани бозиҳое хизмат мерасондааст, ки то ҳол дар байни бачагон маҳбубияти калон доштаанд. Баъди тамошои филмҳои мухталиф, аз он ҷумла филмҳои соҳаи детектив бачагон бешафқатӣ, зӯроварии худро намоиш дода, ба қаҳрамонҳои ин филмҳо тақлид мекардаанд. Ва он офати сахт барои ҷамъият мегардад.

Асрори хонаҳои баландошёна

Тадқиқотҳо собит мекунанд: маризиҳое, ки сокинони хонаҳои баландошёна баҳра мебардоранд, вақтҳои охир ҳам ҳаҷман ва ҳам навъан афзудаанд. Маризиҳои мазкур пештар дар қитъаҳои Америкову Аврупо маъмул буданд. Вақтҳои охир ба қитъаи Осиё ҳам «кӯч» мебанданд.

Тадқиқотҳое, ки дар Ҷакарта гузаронда шуданд, инро бори дигар тасдиқ намуданд. Ҳарчанд одамон дар манзилҳои зебо зиндагӣ карда, утоқҳои хонаҳои баландошёна ба чизҳои табиӣ оро дода шаванд ҳам, вале аксари сокинони ин манзилҳо ба касалиҳои оммавӣ, аз қабили дарди сар, сустдармонӣ, дарди миён, шамолхӯрӣ дучор мешаванд.

Сабабаш ҳам маълум, дар маъвоҳои баландошёна пеш аз ҳама муовизаи ҳаво ба қадри кофӣ нест, дар атрофи биноҳо гази карбонати ангит бештар ҷамъ мешаванд.

Олимони ҷакартагӣ хулосаҳои олимони ҷопониро ба инобат гирифта ба чунин қарор омаданд: оилаҳое, ки фарзандони мактабхон доранд, ҳатман бояд аз ошёнаҳои поёнӣ ҷо пайдо кунанд. Чунки бачагоне ки дар ошёнаҳои баланд истиқомат доранд, нисбат ба бачагоне, ки дар ошёнаҳои поёнӣ зиндагӣ мекунанд, аз ҷиҳати ҷисмонӣ суст ривоҷ меёфтаанд. Маълум гардид, ки 80 фоизи бачагоне, ки то ошёнаи панҷум зиндагонӣ мекунанд, ҳангоми аз се то панҷ сол доштан, худашон мустақилона чизу чораашонро пӯшида метавонанд. Ҳамин қабил бачагони синну сол доштаву то ошёнаи понздаҳум истиқоматкунанда бошанд, аз ӯҳдаи ин кор мустақилона баромада наметавонанд. Тавофут байни онҳо дар бобати ба ҳар гуна маризиҳо дучор шудан калон аст. Бачагоне, ки дар ошёнаҳои баланд истиқомат мекунанд, бештар аз дарди сар, гулӯ, шамолхӯрӣ ва аз ҳама муҳимаш аз кунд будани зеҳни худ бештар шикоят мекунанд.

Сабаби онро олимон пеш аз ҳама дар ҳавои соф кам сайр кардани бачагон, камҳаракатии онҳо тавзеҳ медиҳанд. Чунки ин қабил тоифа бачагон қариб ки бо бозиҳои дӯстдоштаи худ дар ҳавлӣ машғул намегарданд.

Муфидии нургирӣ

Одатан нургириро духтурон барои организми инсон зарари калон мепиндоранд. Вале корманди Фарҳангистони улуми Русия, олими радиобиолог Александр Кузин ба олимони пажӯҳишгоҳи биофизикаи ҳуҷайраҳои ФУ тадқиқотҳои якҷоя гузаронда, баракси ақидаи болоӣ будани худро баён кард. Вай дар натиҷаи тадқиқотҳо ба он хулоса омад, ки дар натиҷаи аз дозаи хурди нур баҳра бардоштани организми инсон ҷараёни нашъунамои хуҷайраҳо баланд гардида, гирдоби барқӣ ба вуҷуд меомадаасту оқибат низоми биологӣ ба паҳн кардани ахборот мусоидат мекардааст. Яъне ҷараёни мазкур воситаи муҳими бо «ахборот» таъмин кардани тамоми узвҳои мавҷудоти зинда будааст. Агар ин ҷараён набошад, дар он сурат мавҷудоти зинда худро ноҳинҷор ҳис карда, ба гирдоби ғаму андӯҳ кашида мешудааст. Олимон таҷрибаи худро дар манзили деворҳояш қӯрғошимин гузаронда, фикри худро исбот карда доданд. Онҳо ба он хонаҳо ҷонзотҳоро сар дода, саломатиашонро муоина карданд. Ҳайвонҳо худро бад ҳис карда, ҳатто барои сӯрох кардани он ҷуръат пайдо карданд. Аз ин рӯ аз нурҳо истифода бурдан ҳам ба одамизод ва ҳам тамоми мавҷудоти зинда муфид будааст.

«Матиз» ба чапандози ғолиб

1 сентябр-Рӯзи истиқлолияти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон дар шаҳраки Қаҳрамони ноҳияи Ҷиззахи вилояти Ҷиззах бахшида ба ин санаи фархунда майдони асптавонӣ мутантан кушода шуд. Дар ин тамошогоҳ, ки ба 5 ҳазор нафар мухлис таъин гардидааст, баромади асптозон, тай кардаи масофа баробари бартараф намудани ғавчӯбҳо ва ҳамчунин бузкашӣ ба амал омад.

Ҳангоми бузкашӣ ба шахсе, ки панҷ маротиба бузро ба манзил мерасонад, мукофоти махсуси ҳокимияти вилоят-автомобили «Матиз» таъсис гардид. Ва он ба чапандози ғаллаоролӣ Шертой Сувонов насиб гардид.

Дар мусобиқаҳои бузкашӣ ва асптавонӣ, ки ташаббускорони созмон додани он Кумитаи давлатии тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш, Федератсияи варзиши соҳаи асптавонӣ ва ҳокимияти вилоят буданд, намояндагони тамоми вилоятҳо ва меҳмонон аз Қазоқистон, Қирғизистон, Тоҷикистон иштирок намуданд, ки миқдори онҳо аз ҳазор нафар зиёд буд.

Дар мусобиқаҳо намояндагони клубҳои варзишии асптавонии «Файз», «Амон», «Ширкати Зайниддин Шаропов ва дӯстони он», «Ҷоной клуб» ва фирмаи ба номи Улуғбек фаъолона иштирок намуданд.

Дар сурат: соҳиби мукофоти «Матиз» **Шертой Сувонов.**

Матн ва сурати
Муҳаммад АМИН (ЎзА).

Афсонаи зиндаи халқи Ҷопон

Ба Академияи бадеии Ӯзбекистон аз Директори иҷрокунандаи департаменти санъат ҷаноб Масахико Норо дар бораи аз тарафи хазинаи гранти Ҷопон бо мақсади моҳи декабри соли 2002 дар Тошканд гузаронидани намоишгоҳи «Роҳи азими абрешимии рассоми Ҷопон» ҷудо кардани 1 млн.йен хабар расид.

Экспозитсияи вернисажи шахсии рассоми машҳур, сайёҳ-тадқиқотчӣ ва арбоби ҷамъиятии Ҷопон Икуо Хираямаро 40 асари манзаравӣ ташкил мекунад. Рассоми дастпарвари донишгоҳи миллии санъат ва мусиқии Токио мебошад.

Икуо Хирраямаро таърихи зиндаи халқи Ҷопон гӯем, муболиға намешавад. Дар ин бора муваффақияту унвону корҳои наҷиби ӯ, ки нисбати таърихи мамлакату халқҳои ҷаҳон бахшида шудаанд, нақл мекунанд. Рассом беҳуда якумин аъзои фахрии Академияи бадеии Ӯзбекистон интихоб нашудааст. Дар айни вақт Икуо Хираяма бо медали тилло ҳам қадр карда шудааст, ки аз дӯстии беғаразн байни рассоми халқи Ӯзбекистон ва меҳмоннавозӣ ва қадршиносии ӯзбекистониён гувоҳӣ медиҳад. Ӯ ҳамчун устоди моҳири мӯйқалам дар инкишофи робитаҳои маданияти ҳарду халқ саҳми арзандае гузоштааст. Ӯ дар зарфи сафарҳояш ба Ӯзбекистон тамошобини ӯзбекро бо асарҳои манзаравии худ шинос кардааст. Бо иштироку дастгирии Икуо Хираяма дар мавзӯи «Роҳи азими абрешим» дар шаҳрҳои калони кишвари офтобрӯя виставкаҳо ташкил дода шудааст. Дар экспозитсияи онҳо осори атиқаи санъати қадима ва асримиёнагии коллексияи илмии Институти илмӣ-тадқиқотии санъати Академияи бадеии Ӯзбекистон намоиш дода шудаанд.

Манбаи эҳсосоти волои рассом чист? Эҳтимол, ин манбаъ дар завқи касбии рассом ба бутпарастӣ бошад. Зеро ба ӯ ҳамчун мутахассис мавқеи оламшумули роҳи азими абрешим дар паҳн гардидани ин таълимот дар Шарқ маълум аст. Дар ин бора ҳиссаи гузаштагони халқи ӯзбек—тарғибкунандагони суғдию буктрӣ, инчунин савдогарон низ беқиёс аст. Чи тавре ки маълум аст, ба туфайли миссионерон дар асри I эраи мо ин таълимот ба Чин, дар асри IV ба Куриё ва дар мобайнҳои асри VI ба Ҷопон расида меояд. Ҳудуди Ӯзбекистон бошад, дар вақти худ (тақрибан 20 аср муқаддам) воситаи ба Шарқ роҳ гирифтани ин дин ба Шарқ буд. Икуо Хираяма ҳомии кофтуковҳои ҳафриётӣ мебошад, ки чанд сол боз якҷоя бо олимони ӯзбекистониву ҷопонӣ дар шаҳрчаи машҳури Далварзинтепа гузаронда мешавад. Бо ёрии молиявии ӯ навбати аввали бинои мӯҳташами Карвонсарои маданӣ дар Тошканд (таҳти назорати Академияи бадеии Ӯзбекистон) сохта шуда алҳол сохтмони навбати дуюми он идома дорад. Дар ин ҷо ду марказ илмӣ (бо китобхона) ва санъати бо галлерея бунёд мегардад, ки дар онҳо асарҳои рассомон, ҳайкалтарошон, кандакорони Ӯзбекистон ва хориҷа инчунин бозёфтҳои ҳафриётчии экспедитсияи санъатшиносони Ӯзбекистон ва экспедитсияи Тохаристонии Институти санъатшиносии Академияи бадеӣ намоиш дода мешаванд. Инак, лоиҳаҳои эҷодии ӯзбекистонию ҷопонӣ, ки ба инкишофи маданиятҳои ҳарду халқ нигаронда шудааст, ҷомаи амал мепӯшанд.

Дар китобхонаи Карвонсарой аллакай нашрҳои маҳаллӣ ва хориҷӣ чанд ҳазор нусхаро ташкил медиҳанд, чоп гардидааст. Аз онҳо беш аз 200 китоб, ки ба ёдгориҳои таърихӣ, маданӣ, ҳафриётӣ, асарҳои санъати сар то сари роҳи азими абрешим бахшида шудаасту онҳоро Икуо Хираяма ҳамчун тӯҳфа дар нимаи аввали соли ҷорӣ фиристондааст, мебошад. Эҷодиёти Икуо Хираяма ба эътирофи умум сазовор аст. Асарҳои ӯ дар беҳтарин галлереяҳои бадеии мамлакатҳои ҷаҳон маҳфуз аст. Ӯ ҳамчун арбоби ҷамоатӣ низ маълуму машҳур аст, ки дар баҳамназдикшавии маданиятҳои Шарқу Ғарб саҳми калон гузоштааст. Фаъолияти серқирраи ӯ бо мукофотҳои байналхалқӣ борҳо тақдир карда шудааст. Дар байни онҳо ордени Георгии муқаддас (Ватикан,1974) мукофоти «Барои хизматҳояш дар соҳаи ҳамкории маданӣ ва ҳифзи бозёфтҳои маданӣ (Фаронса,1991), мукофоти Форуми байналхалқии иқтисодии Давис (Швейтсария,1995) ва якчанд дигар мамлакатҳои ҷаҳон, мукофотҳои Ҷопон барои хизматҳояш дар соҳаи маданӣ ҳастанд.

Дар фаъолияти эҷодӣ ва ҷамоатии Икуо Хираяма ба тадқиқи мавзӯи Роҳи азими абрешим диққати алоҳида дода мешавад. Силсилаи асарҳои аз ҷиҳати бадеӣ ва мазмун беҳамтои рассом ба ин роҳи азими савдои байниқитъавӣ, ки халқҳо ва мамлакатҳои Аврупою осиёро аз даврҳои қадим, асримиёна баҳам пайвастааст, бахшида шудааст. Ҳангоми сафари мамлакатҳо рассом ба тамоми воқеаву ҳодисаи ба ҳаёти мардум вобастаро аз нигоҳаш дур намемонад. Расму русум, оини зиндагии гузаштагон, ҳаёти имрӯза, ёдгориҳои таърихӣ, бозёфтҳои ҳафриётчӣ, ки ҳаёти аҷдодонро ифода мекунад, дар эътибори рассом мебошад.

Ин ёдгориҳои таърихӣ, бозёфтҳои ҳафриётчӣ, боқимондаҳои шаҳру қалъаҳо, қасру ҳарамҳо, ҳайкалҳои буддо, нигоришҳои рӯи деворҳо, ки ҳангоми ҷустуҷӯҳои археологӣ дар Осиёи Миёна ва гирду атрофи он ҳеҷ касро бефарқ намегузорад.

Ҳамин тавр рассоми машҳур алоқаи канданошудании вақт-давру замонҳоро тадқиқ намуда, ба ононе, ки ба гузаштаи худ завқ доранд, дар бораи дарк намудани ҳодисаву воқеаҳои қарнҳо бо асарҳои эҷодкардааш ёрӣ мерасонад. Икуо Хираяма ба қаъри асрҳои гузашта назар афкандаро фароҳам меоварад. Фаъолияти рассом имкон медиҳад, ки сарҳад ва масофаи байни ҳамзамононамон, халқу мамлакатҳо паси сар карда шаванд. Зеро асарҳои ӯ қалби миллионҳо нафар одамони сайёраамонро ба ваҷд оварда онҳоро ба дилбастагӣ ба зебоӣ ва ваҳдат роҳнамун месозад.

ОИ «Ҷаҳон».

Нахустнамоиш

Ҳунарварон ва аҳли эҷоди Театри миллии академикии ӯзбек як анъанаи нек доранд. Онҳо оғози мавсимро мудом бо нахустнамоиши асари нав сар мекунанд.

Анъанаи мазкур соли ҷорӣ низ халалдор нагардид. Онҳо ба саҳна асари «Як қадам роҳ»-ро гузоштанд, ки ба қалами нависанда Усмон Азим мансуб аст.

Асари мазкур аз хусуси хушу хурсандӣ ва ташвишу изтироби оилаи деҳотиён, муносибати байни волидону фарзандон, муаммоҳои байни ҳамсарон нақл мекунад.

Ҳамчунин аз асар мавзӯи нашъамандӣ низ ҷой гирифтааст, ки муаммои аз ҳама машҳури садаи кунун ба ҳисоб меравад. Алқисса, дар асар муаммоҳои хоси хонадони ӯзбек баён гардидаанд.

Асарро коргардон, Ҳунарвари шоистаи Ӯзбекистон Валиҷон Умаров ба саҳна гузоштааст.

Дар асар нақшҳоро ситораҳои санъати театри Ӯзбекистон бозидаанд ва он тамошогаронро бефарқ намононд.

Дар сурат: лаҳзае аз нахустнамоиши асари «Як қадам роҳ».

Аксбардор: Алишер РИСҚИЕВ (ЎзА).

Ҷоми Президент

Кӯшиши навбатии «пиронсоли» мусобиқа

Дар бозиҳои саракунӣ барои Ҷоми Президенти Ӯзбекистон шаш нафар аз довталабон ба марҳалаи асосии мусобиқа роҳхат гирифта, рӯзи душанбе бозиро якҷоя бо беҳтарин иштирокдорони мусобиқа шурӯъ карданд.Ва маросими кушодани мусобиқа низ дишаб, вақте ки ҳамин шумора саҳифабандӣ мегардид, ба амал омад.

Ягона тағироте, ки дар рӯзҳои охир дар робита бо мусобиқа ба вуҷуд омад, ба Тошканд наомадани гурӯҳи теннисбозони Аргентина мебошад, ки ба бозии нимфиналӣ барои Ҷоми Дэвис омодагӣ мегиранд, ба лат хӯрдани варзишгарон истинод овардаанд, дар асл бошад, эҳтимол аз кӯфтагии ҷисмонии худ имкон пайдо накардаанд, ки дар Ҷоми Президент қувваозмоӣ намоянд. Инчунин Томас Юҳансони швед аз сабаби латхӯрӣ аз сафари Тошканд даст кашидааст.

Дар ин хусус дар нишасти матбуотӣ созмондиҳандагони мусобиқа хабар доданд, пас аз он қуръапартоӣ барои муайян намудани рақибони марҳалаи аввали Ҷоми Президент барпо шуд. Дар шабакаи рӯйхати теннисбозон Марат Сафин (Русия) ва Томми Ҳаас (Олмон) чун ду беҳтарин иштирокдори мусобиқа ба ду қутби рӯйхат ҷой карда шуда, баъдан барои муайян кардани ҷуфтҳои ҳарбу зарби аввал қуръакашӣ ба амал омад. Дар ин ҷо танҳо аз рақибони ду намояндаи Ӯзбекистон, ки бино бар наомадани гурӯҳи теннисбозони аргентинӣ якбора ба марҳалаи асосии он роҳ дода шуданд, зикр намудан меҳохем. Вадим Кутсенко бо Ноам Окуни исроилӣ дар бозии аввал қувваозмоӣ хоҳад кард. Теннисбози исроилӣ дар таснифи Ай-Тӣ-Пӣ ҳоло дар ҷои 114 мебошад, ки аз ин лиҳоз ӯ аз Кутсенкои мо, ки дар мақоми 146 ҷойгир аст, бартарияти зиёд надорад. Олег Огородов (135) бошад, дар бозии аввал ба ғолиби бозии саракунӣ В. Волчков (Белорус) рӯ ба рӯ гардида бозиро бохт: 6/2, 6/2.

Ба Марат Сафин низ ғолиби бозии саракунӣ «насиб» карда бошад, ракеткаи дуюми мусобиқа Томми Ҳаас дар қадами аввал бо Марк Россеи барои мо хуб шинос, ки борҳо дар корти «Юнусобод» қувваозмоӣ намудааст, рӯ ба рӯ мегардад. Ба Евгений Кафелников, ки бештар аз ҳамаи дигарон дар Ҷоми Президенти Ӯзбекистон ширкат намуда, ҳанӯз ягон дафъа ҳам комёб нагаштааст, ба тури аввал сатри 137-уми таснифи Ай-Тӣ-Пӣ Александр Васкеи олмониро ба қувваозмоӣ хоҳад пазируфт. Кафелников, ки аз маъруфтарин варзишгарони мусобиқаи мазкур мебошад, дар ҳама гуна мусобиқаҳои теннис ширкат намуда, аз ин қатор танҳо дар Тошканд ҳанӯз ба ӯ пирӯзӣ насиб накардааст ва ҳатто ҳоло тахминҳое вуҷуд дорад, ки Кафелников, ки аз соли 1992 дар тенниси касбӣ қувва озмуда меояд, ҳоло дар синни 28 мебошад, бо варзиш падруд хоҳад гуфт. Ва аз ин боис дафъаи нӯҳум Кафелников бори дигар кӯшиш хоҳад кард, ки билохира Ҷоми Президенти Ӯзбекистонро ба даст орад ва дар мусобиқаҳои бонуфуз шумораи ғалабаи худро ба 25 адад расонад. Аммо аввалин натиҷаи ғайричашмдошт он гардид, ки Николас Кифер, ки аз довталабони мусобиқаи Тошканд мебошад, бино бар дарди собиқи худ ҳатто як сетро бар зидди Кеннет Карлсони даниягӣ то ба охир расонда натавонист (2:5). Рӯзи аввали бозиҳои сети асосӣ чунин натиҷаҳоро овард: Сангвинеттӣ-Норман 4/6, 6/4, 7/6 (3); Столяров—Кетола 2/6, 7/6 (2), 6/2; Веркерк—Любчич 6/4, 6/2; Левӣ—Давиденко 6/4, 7/6 (9): Шутлер—Беск 6/1, 7/ 6 (5).

Тоҷибой ИКРОМОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».

Овози тоҷик
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Эсон Турдиқулов.
Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.
Рӯзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.
Рӯзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ӯзбекистон номнавис гардидааст. Тартиби номнависшуда № 16. Г - 843.
Теъдоди чоп 3000.

Ҳисоби сурати мо дар бонк: Х/С 20212000800101767001, МФО 00423. Шӯъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.
Муҳаррири навбатдор: **А СУБҲОН.**
Мусаҳҳеҳон: ДОДОБОЕВА М. ФАЁЗОВА Т.
Саҳифабанд: Х. Тухтаева.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кӯчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шӯъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.
Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кучаи Буюк Турон, хонаи 41.